

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық өнімдерге сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қоспағанда

Құжаттың қолданылу аясы

1. Талаптар 2.
Органикалық өнімдерге сертификаттау процесі мен өндіріс ережелері
3. Органикалық өнімдердің өндіріс принциптері

1. Талаптар

Бұл ережелер ЕУРОПАЛЫҚ ПАРЛАМЕНТ МЕН КЕҢЕСІНІҢ 2018 жылғы 30 мамырдағы органикалық өнімдердің өндірісі және таңбалау туралы 2018/848 РЕГЛАМЕНТІНІҢ (ЕО) талаптарына және № 834/2007 Кеңес ережелерінің (ЕО) күшіне жоюға негізделген пәзірленді. Осы құжатта көрсетілген талаптар осы құжаттың мазмұнына енгізілген.

ЕУРОПАЛЫҚ ПАРЛАМЕНТ МЕН КЕҢЕСІНІҢ 2018 жылғы 30 мамырдағы Органикалық өнімдердің өндірісі және таңбалау туралы (ЕО) 2018/848 ЕРЕЖЕСІНЕ және Кеңестің (ЕО) № 834/2007 ережелерінің күшіне жоюға негізделген органикалық өнімдердің өндірісі және таңбалау талаптарына сәйкес, бұл осы құжаттың (ЕО) 2018/848 қосымша бөлімінде өндіріс талаптары туралы ақпарат береміз.

2018/848 ережелерінің талаптарына сүйене отырып, органикалық өндіріс қағидаттары және органикалық өндіріс ережелері, тиісті сертификаттау, заттаңбалау мен жарнама материалдарында органикалық өндіріске қатысты көрсеткіштерді пайдалану, сондай-ақ 2017/625 ережелерінде белгіленгендерге қосымша бақылау ережелері белгіленеді.

Қолданылу аясы

(ЕО) 2018/848 ережелері ЕО туралы шарттың I қосымшасында көрсетілген аквамәдениет және ара шаруашылығы өнімдерін қоса алғанда, ауыл шаруашылығынан алынатын келесі өнімдерге және осындай өнімдерден алынған өнімдерге қолданылады, егер бұл өнімдер өндірілсе, дайындалса, таңбаланса, таратылса, нарыққа шығарылса немесе Одаққа импортталса немесе экспортталса:

Ұлттық экологиялық сертификаттаудың қолданылу аясы:

LP	Өнім санаттары:
және	Өңделмеген өсімдіктер мен өсімдік өнімдері, соның ішінде тұқымдар және басқа да өсімдіктерді көбейту материалдары
B	Ауыл шаруашылығы жануарлары және өңделмеген жануарлардан алынатын өнімдер
D	Азық-түлік ретінде пайдалану үшін өңделген ауыл шаруашылығы өнімдері, соның ішінде аквамәдениет өнімдері
E	Жемшөп
F	Шарап
G	2018/848 (ЕО) ережелерінің I қосымшасында көрсетілген немесе алдыңғы санаттармен қамтылмаған басқа өнімдер

Үшінші елдерде органикалық сертификаттау аясы

және	Өңделмеген өсімдіктер мен өсімдік өнімдері, соның ішінде тұқымдар мен басқа да өсімдік өнімдері материалдары (қолдану аясы Үндістанға қолданылмайды)
B	Ауыл шаруашылығы жануарлары және өңделмеген жануарлардан алынатын өнімдер
D	Азық-түлік ретінде пайдалану үшін өңделген ауыл шаруашылығы өнімдері, соның ішінде аквамәдениет өнімдері
G	2018/848 (ЕО) ережелерінің I қосымшасында көрсетілген немесе алдыңғы санаттармен қамтылмаған басқа өнімдер

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық өндіріс сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін сипаттамасы

Бұл ереже осы ереженің I қосымшасында көрсетілген, өндіріс процесін, дайындалатын, таңбаланатын, таратылатын, нарыққа шығарылатын, Одаққа импортталатын немесе Одақтан экспортталатын немесе экспортталатын ауыл шаруашылығымен тығыз байланысты басқа да өнімдерге де қолданылады.

Осы Ереже 1-тармақта көрсетілген өнімдерге қатысты өндіріс процесін, дайындаудың және таратудың кез келген кезеңіндегі қызметке қатысатын кез келген субъектіге қолданылады.

№ 1169/2011 (EO) ереженің 2(2) бабының (d) тармағында анықталғандай, жаппай тамақтандырушылар ұсынатын жаппай тамақтандыру, осы тармақта көрсетілген жағдайларды қоспағанда, осы ережеге бағынбайды.

Мүше мемлекеттер жаппай тамақтандыру операцияларынан шыққан өнімдерді өндіру, таңбалау және бақылау үшін ұлттық ережелерді немесе олар болмаған жағдайда жеке стандарттарды қолдана алады. Еуропалық Одақтың органикалық өндіріс логотипі мұндай өнімдерді таңбалауда, ұсынуда немесе жарнамалауда пайдаланылмауы тиіс және жаппай тамақтандырушыны жарнамалау үшін пайдаланылмауы тиіс.

Егер басқаша көрсетілмесе, осы Ереже Одақтың тиісті заңнамасына, атап айтқанда, азық-түлік тәжірибесін қамтамасыз ету туралы, жануарлардың денсаулығы мен әл-ауқаты, өсімдіктер денсаулығы және өсімдіктердің репродуктивті материалдары саласындағы заңнамаға нұқсан келтірмей қолданылады.

Бұл ереже өнімдерді нарыққа шығаруға қатысты басқа да нақты Одақ актілеріне, атап айтқанда Еуропалық Парламент пен Кеңестің (EO) № 1308/2013 ереженің (1) және (EO) № 1169/2011 ереженің нұқсан келтірмей қолданылады.

Толық анықтамаларды (EO) 2018/848 ереженен табуға болады. Органикалық, 3-бап.

Өндіріске қойылатын толық талаптар (EO) 2018/848 ереженің және осы ереженің асырушы және тапсырылған құжаттарында көрсетілген.

Комиссияға 54-бапқа сәйкес I қосымшада көрсетілген өнімдер тізіміне қосымша өнімдерді қосу немесе осы толықтыруларды өзгерту арқылы түзетулер енгізу үшін өкілетті берілген актілерді қабылдауға өкілетті берілген. Тек ауыл шаруашылығы өнімдерімен тығыз байланысты өнімдер ғана сол тізімге енгізілуі мүмкін.

Қолданылатын өндіріс ережелерін қолданылу аясын (EO) 2018/848 ереженің II қосымшасынан табуға болады және осы құжатта берілген.

Органикалық өндіріс сертификатына өткізіліп берген кезде [2018/848 \(EO\) ереженің және тиісті құжаттардың талаптары](#) орындалуы тиіс.

2. Органикалық егнш л ктег сертификаттау процес н ң сипаттамасы

1-қадам - Өтнш беру

- a) Өтнш мд DQS Polska веб-сайтынан жүктеп алыңыз немесе DQS Polska мекенжайына ecology@dqs.pl мекенжайы бойынша сұрау жбернң з. - б зднң веб-сайт өнд руш н ң қажетт л ктер не байланысты әртүрл қолданбаларды ұсынады - ти ст қолданбаны таңдаңыз
- b) Толтырылған өтнш нысаны (толығымен), қол қойылған және талаптарға байланысты қоса бер лген құжаттармен б рге құжаттарды DQS Polska мекенжайына ж беру керек: ecology@dqs.pl

2-қадам - Өтнш мд қарау

- a. Өтнш мд қарау - Өтнш м қаралады. Өтнш мд қарау нәтижес нде өтнш беруш қосымша түс н ктемелер мен дәлелдемелер беруд сұрауы мүмк н.
- b. DQS Polska сертификаттау туралы кел с м дайындайды және оған қол қойылып, DQS Polska-ға ж бер лгеннен кей н, учаскел к тексеру жоспарланған болады.
- c. Кел с м субъект ге қойылатын талаптарды және DQS Polska талаптарын көрсетед . Бұған субъект н ң талаптарына қатысты сертификаттау ережелер , мысалы, сертификаттауды тоқтата тұру, қайтарып алу немесе шектеу к ред .

3-қадам - Кел с мшартты орындау

- a. DQS Polska жерг л кт жерде тексеру жүрг зу үш н субъект үш ныңайлы күнд кел сед .
- b. Субъект ауқымы мен жеке тексеру қадамдары көрсет лген тексеру жоспарын алады.
- c. DQS Polska инспекторы сертификаттау өтнш мдер н ң көлем мен орналасқан жер шеңбер нде тексерулер жүрг зед . Әрб р тексеру органикалық егнш л к өнд р с жүрг з лет н жерде жүрг з лед .
- d. Тексеру барысында инспектор өнд р с процес не қатысушылармен сұхбаттасу, өнд р ст к қызметт бағалау және жүрг з лген қызметт н құжаттары мен жазбаларын бағалау нег з нде бағалау жүрг зед .
- e. Бағалау кез нде сынақ үш н өн м үлг с алынуы мүмк н, үлг алу қажетт л г туралы шеш мд DQS Polska sp. z oo компаниясы қабылдайды.
- f. Бағалау нәтижес - талап ет лет н салалардың, егер бар болса, көрсет л мдер бар есеп. қосымша шараларды енг зу.
- g) Тексеру қорытынды кездесумен аяқталады, онда инспектор субъект н алдын ала ақпараттандырады. тексеру нәтижелер .

4-қадам - Бағалаудан кей нг шолу

- a. Тексеру нәтижес , есеб , ақпараты, дәлелдемелер және жазбалары тәуелс з тексеруге жатады. процеске қатыспайтын тұлғаның сәйкест кт бағалауы (төрт көз қағидасына сәйкес).
- b. Қарау нәтижес сертификаттау бойынша ұсынысқа қатысты шеш м болып табылады, ол мыналарға байланысты болады ұйым сертификаттау талаптарына сәйкес келе ме, жоқ па.

5-қадам - Сертификаттау туралы шеш м

- a. Сәйкест кт бағалаудың оң нәтижес сертификат беруге әкелед .
- b. Субъект ге сәйкест кт бағалау нәтижес туралы хабарланады.

6-қадам - Сертификат беру

- a. Субъект сәйкест к сертификатын электронды түрде алады.
- b. Бер лген сертификат 12-18 айға жарамды.

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егіншіліктегі сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қысқарту

c. DQS Polska sp. z o.o компаниясы берген сертификаттар DQS веб-сайтында қолжетімді : dqs.pl//CertListEU.php

d. Ұлттық сертификаттау және үш елдерде берілген сертификаттар Еуропалық Комиссияның веб-сайтында қолжетімді : [Органикалық операторға арналған сертификат - TRACES NT \(europa.eu\)](https://www.organicoperator.eu)

7-қадам - Сертификаттаудың үздіксіздігін сақтау бойынша қосымша әрекеттер

a. Кәсіпкерлік қызметтің көлемі мен орналасқан жерінде кемінде 12 айда бір рет тағы бір тексеру жүргізіледі - тексерудің мақсаты - енгізілген сертификаттау талаптарына сәйкестікті бағалау және растау.

b. Талаптарға сәйкестікті бағалауға және оның қолданылу аясына байланысты сертификаттау бойынша, DQS Poland компаниясы (EO) 2018/848 ережелерін талаптарына сәйкес қосымша жарияланған және жарияланбаған тексерулер жүргізіледі.

8-қадам - Ережелердің бұзылуы және бұзушылықтары жағдайындағы шаралар каталогы

Егер өндіріс немесе өндірістер тобы инспекциялық есепте көрсетілгендей немесе тергеулер мен сәйкестікті бағалау нәтижесінде органикалық егіншілікке қатысты 2018/848 ережелерін (EO) ережелерін бұзғаны немесе бұзушылық жасағаны анықталса, санкциялар қолданылады.

Санкцияларды DQS Polska директоры негізгі қызметкердің өтініші бойынша салады.

Субъект кемшіліктерді түзету үшін қабылданған шараларды бастауға, енгізуге және көрсетуге міндетті. Санкциялардың егжей-тегжейлі ауқымы DQS Polska құжатында келтірілген: Бұл веб-сайтымызда қолжетімді [шаралар каталогы](https://www.dqsglobal.com/pl/o-nas/akredytacja-i-powiedziamianie/dokumentacja-certyfikacji-zgodnosci-procesow-produkcji-ekologicznej/bio-dqs-control-measures) (https://www.dqsglobal.com/pl/o-nas/akredytacja-i-powiedziamianie/dokumentacja-certyfikacji-zgodnosci-procesow-produkcji-ekologicznej/bio-dqs-control-measures).

3. Органикалық өнімдерге өндіріс принциптері (EO) 2018/848 ережесі

Органикалық өндіріс жалпы принциптері

I бөлім: Өсімдік шаруашылығы ережелері

II бөлім: Жануарларды өндіру ережелері

III бөлім: Балдырлар мен аквамәдениет жануарларын өндіру туралы ережелер – қолданылмайды

IV бөлім: Өңделген азық-түлік өндіріс туралы ережелер

V бөлім: Өңделген жем өндіріс туралы ережелер

VI бөлім: Шарап – үшінші елдерге қолданылмайды

VII бөлім: Тамақ немесе жем үшін қолданылатын ашытқылар

VIII бөлім: 2018/848 ережесінің (EO) I қосымшасына сәйкес басқа өнімдер – ауыл шаруашылық өнімдері мен тығыз байланысты.

Экологиялық өндіріс жалпы принциптері

Жалпы қағидаттар 5-бапта белгіленген және мыналарды қамтиды:

Органикалық өндіріс келесі жалпы қағидаттарға негізделген тұрақты басқару жүйесі болып табылады:

a) табиғи жүйелер мен циклдарды құрметтеу, топырақтың, судың және ауаның жағдайын, өсімдіктер мен жануарлардың денсаулығын және олардың арасындағы тепе-теңдік сақтау және жақсарту;

b) табиғи мұра нысандары сияқты табиғи ландшафт элементтерін қорғау;

c) су, топырақ, органикалық заттар және ауа сияқты энергия мен табиғи ресурстарды жауапкершілікпен пайдалану;

(d) қоршаған ортаға, адам денсаулығына, өсімдіктер денсаулығына немесе жануарлар денсаулығы мен әл-ауқатына қауіп төндірмейтін процестерді қолдана отырып өндірілген тауарларға тұтынушылардың сұранысын қанағаттандыратын жоғары сапалы азық-түлік және басқа да ауыл шаруашылығы және аквамәдениет өнімдерінің кең ауқымын өндіру;

e) азық-түлік пен жемді өндірудің, дайындаудың және таратудың барлық кезеңдерінде органикалық өндіріс тұтастығын қамтамасыз ету;

f) экологиялық жүйелерге негізделген және басқару жүйесінің шексіз табиғи ресурстарын пайдалана отырып, биологиялық процестерді тиісті түрде жобалау және басқару:

(i) тіршілікші организмдер және механикалық өндіріс әдістерін пайдалану;

(ii) топырақпен байланысты дақылдарды өсіруді және ауыл шаруашылық жерлер мен байланысты мал шаруашылығын немесе су ресурстарын тұрақты пайдалану қағидатына сәйкес аквамәдениет жүргізуді қамтиды;

(iii) ветеринариялық дәрілік заттардан басқа ГМО-ны, ГМО-дан өндірілген өнімдерді және ГМО-мен өндірілген өнімдерді пайдалануды болдырмау;

(iv) тәуекелді бағалауға және тиісті жағдайларда сақтық және алдын алу шараларын қолдануға негізделген;

(g) сыртқы қоршаған ортаға қажет болған жағдайда немесе (f) тармағында көрсетілген тиісті басқару тәжірибелері мен әдістері болмаған жағдайда сыртқы қоршаған ортаға пайдалануды шектеу, сыртқы қоршаған ортаға тиісті мыналармен шектеледі:

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егіншіліктегі сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қамтамасыз ету

(i) органикалық өндірістен алынатын материалдар, өсімдіктердің көбеюіне байланысты, органикалық егіншіліктегі нақты қажеттіліктер мен мақсаттарын қанағаттандыру қабілетіне қарай таңдалған сорттарға артықшылық беріледі;

(ii) табиғи заттар немесе олардан алынған заттар;

(iii) баяу еритін минералды тыңайтқыштар;

(h) қажет болған жағдайда және осы Ереже шеңберінде санитарлық жағдайларды, экологиялық тепе-теңдіктегі аймақтық айырмашылықтарды, климаттық және жергілікті жағдайларды, даму кезеңдерін және нақты мал шаруашылығы тәжірибелерін ескере отырып, өндіріс процесін бейімдеу;

i) жануарларды клондаудың, жасанды түрде өсірілген полиплоидты жануарларды өсірудің және иондаушы сәулеленудің бүкіл экологиялық қоректік тізбегінен алып тастау;

j) түрге тән қажеттіліктерді ескере отырып, жануарлардың әлауқатының жоғары деңгейін қамтамасыз ету.

б-бапта ауыл шаруашылығы және аквамадениет қызметіне қолданылатын егжей-тегжейлі ережелер белгіленген.

Ауыл шаруашылығы және аквамадениет қызметіне келетін болсақ, органикалық өндіріс, атап айтқанда, келесі нақты қағидаттарға негізделген:

a) топырақтың тұрақтылығын және табиғи топырақ құнарлылығын, топырақтың тұрақтылығын, топырақтағы суды ұстап тұру әлеуетін және топырақтың биоәртүрлілігін сақтау және жақсарту, топырақтағы органикалық заттардың жоғалуын, топырақтың тығыздалуын және эрозиясын болдырмау және онымен күресу, сондай-ақ өсімдіктердің қоректенуіне негізнен топырақ экожүйесі арқылы қамтамасыз ету;

b) жаңартылмайтын ресурстар мен сыртқы ресурстарды пайдалануды барынша азайту;

c) өсімдік және жануарлардан алынатын қалдықтар мен қосалқы өнімдерді өсімдік және жануарлар өндірісінде материал ретінде қайта өңдеу;

d) алдын алу шараларын қолдану арқылы өсімдіктердің денсаулығын сақтау, атап айтқанда, зиянкестер мен ауруларға төзімді сорттарды, сорттарды немесе әртүрлі материалдарды таңдау, тиімді ауыспалы егіс, механикалық және физикалық әдістер және зиянкестердің табиғи жауларын қорғау;

e) жоғары генетикалық әртүрлілікпен, ауруларға төзімділікпен және ұзақ өмір сүрумен сипатталатын тұқымдар мен жануарларды пайдалану;

f) өсімдік сорттарын таңдаған кезде нақты органикалық өндіріс жүйелерін қамтамасыз ету, атап айтқанда агротехникалық көрсеткіштерін, ауруларға төзімділігін, әртүрлі жергілікті топырақ-климаттық жағдайларға бейімделуін және табиғи өткел кедергілерін ескеруді ескеру;

g) органикалық өсімдіктердің көбеюі материалын, мысалы, органикалық гетерогенді материалдың өсімдік көбеюі материалын және органикалық өндіріске жарамды органикалық сорттарды пайдалану;

h) табиғи көбеюі қабілеттерін пайдалана отырып және табиғи өткел кедергілерді сақтауға баса назар аударатын, органикалық сорттарды өндіру;

i) № 2100/94 (ЕО) ережесінің 14-бабына және ұлттық заңнамаға сәйкес мүше мемлекеттер берген өсімдік сорттарына құқықтарға нұқсан келтірмей, фермерлерге өз жерлерінен алынған өсімдік репродуктивті материалын органикалық өндірісте нақты жағдайларына бейімделген генетикалық ресурстарды дамыту үшін пайдалану мүмкіндігі;

j) жануарлар тұқымдарын таңдаған кезде генетикалық әртүрліліктің жоғары дәрежесін, жануарлардың жергілікті жағдайларға бейімделуіне қабілетін, олардың тұқымдық құндылығын, ұзақ өмір сүруін, тұрақтылық қабілетін және ауруларға немесе денсаулыққа қатысты мәселелерге төзімділігін ескеру;

k) жергілікті жағдайларға бейімделген және ауыл шаруашылығы жерлерімен байланыстырылған мал шаруашылығын жүргізу;

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егiш лiктегi
сертификаттау процесi мен өндiрiс ережелерiн iң сипаттамасы

(l) иммундық жүйенi және аурулардан табиғи қорғанысты нығайтатын мал шаруашылығы тәжiрибелерiн қолдану, соның iшiнде тұрақты жаттығуларды және ашық ауадағы аймақтар мен жайылымдарға қолжетiмдiлiктi қамтамасыз ету арқылы;

m) ауыл шаруашылығы жануарларын органикалық өндiрiсте алынған ауыл шаруашылығы тектес ингредиенттерден және табиғи ауыл шаруашылығы емес заттардан тұратын органикалық жеммен азықтандыру;

n) органикалық фермаларда өсiрiлген жануарлардан туғаннан немесе жұмыртқадан шыққаннан бастап өмiр бойы жануарлардан алынатын органикалық өнiмдердi өндiру;

o) аквамәдениет өндiрiсiнде су ортасының денсаулығын және қоршаған су және құрлық экожүйелерiн iң сапасын сақтау;

(p) су организмдерiн 1380/2013 (EO) ережесiне сәйкес балық шаруашылығы ресурстарын тұрақты пайдаланудан алынған жеммен немесе органикалық аквамәдениет және табиғи ауылшаруашылық емес заттар сияқты органикалық өндiрiстен алынған ауылшаруашылық ингредиенттерiнен тұратын органикалық жеммен қоректендiру;

q) органикалық өндiрiс нәтижесiнде қорғалатын түрлерге төну мүмкiн кез келген қауiп-қатерлердi болдырмау.

7-бап - Органикалық азық-түлiктi өңдеуге қолданылатын нақты ережелер

Органикалық өңделген тағам өнiмдерiн өндiру, атап айтқанда, келесi егжей-тегжейлi қағидаттарға негiзделген:

a) органикалық ауылшаруашылық ингредиенттерiнен органикалық азық-түлiк өндiру;

(b) тағамдық қоспаларды, негiзiнен технологиялық және сенсорлық функцияларды орындайтын органикалық емес ингредиенттердi, сондай-ақ микроэлементтер мен өңдеуге көмектесетiн құралдарды пайдалануды ең аз мөлшерде және тек маңызды технологиялық қажеттiлiк болған жағдайда немесе нақты тағамдық мақсаттар үшiн шектеу;

c) өнiмнiң шынайы табиғатына қатысты жаңылыстыруы мүмкiн заттар мен өңдеу әдiстерiн алып тастау;

d) органикалық азық-түлiктi мұқият өңдеу, жақсырақ биологиялық, механикалық және физикалық әдiстердi қолдану;

(e) құрамында инженерлiк наноматериалдар бар немесе олардан тұратын тағамды алып тастау.

8-бап - Органикалық жемдi өңдеуге қолданылатын нақты ережелер

Өңделген органикалық жем өндiрiсi, атап айтқанда, келесi егжей-тегжейлi қағидаттарға негiзделген:

a) органикалық жем материалдарынан органикалық жем өндiру;

(b) жем қоспалары мен өңдеуге арналған құралдарды пайдалануды ең аз мөлшерде және тек маңызды технологиялық немесе зоотехникалық қажеттiлiк болған жағдайда немесе белгiлi бiр қоректiк мақсаттар үшiн шектеу;

c) өнiмнiң шынайы табиғатына қатысты жаңылыстыруы мүмкiн заттар мен өңдеу әдiстерiн алып тастау;

g) органикалық жемдi мұқият өңдеу, жақсырақ биологиялық, механикалық және физикалық әдiстердi қолдану.

Жеке ережелерге қатысты ережелер (EO) 2018/848 ережесiнiң II қосымшасында көрсетiлген және мыналарды көрсетедi :

[\(EO\) 2018/848 ережесiнiң III ТАРАУЫНДА КӨРСЕТiЛГЕН ЕГЖЕЙ-ТЕГЖЕЙ ӨНДiРУ ЕРЕЖЕЛЕРI.](#)

[I бөлiм: Өсiмдiк шаруашылығы ережелер](#)

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егiншiлiктегi сертификаттау процесi мен өндiрiс ережелерiн қиспаттамасы

9-12-баптарда белгiленген өндiрiс ережелерiнен басқа, осы бөлiмде белгiленген ережелер органикалық өсiмдiктер өндiрiсiне де қолданылады.

1. Жалпы талаптар

1.1 Органикалық дақылдар, суда табиғи түрде өсетiндерден басқа, тiрi топырақта немесе органикалық өндiрiсте рұқсат етiлген материалдар мен өндiрiсiмен араласқан немесе тыңайтылған тiрi топырақта, жер қойнауы мен негiзгi жыныстармен бiрге өсiрiледi.

1.2. Гидропоникалық өндiрiс, яғни суда табиғи түрде өспейтiн, тамырлары тек қоректiк ертерiнде немесе қоректiк зат қосылған инерттi ортада өсiретiн өсiмдiктердi өсiру әдiсiне тыйым салынады.

1.3 1.1-тармақтан ауытқу ретiнде келесi тәжiрибелерге рұқсат етiледi:

(a) тұқымдар органикалық болған жағдайда, тек тұқымдардағы қоректiк заттарды пайдалана отырып, өскiндер, өркендер және кресс сияқты өскiндердi өндiру. Өсiру ортасын пайдалануға тыйым салынады, тұқымдарды ылғалды ұстауға арналған инерттi ортаны қоспағанда, егер бұл инерттi ортаның компоненттерi 24-бапқа сәйкес рұқсат етiлген болса;

(b) цикорий бастарын алу, соның iшiнде оларды таза суға батыру арқылы, өсiмдiктiң көбею материалы органикалық болған жағдайда. Өсiру ортасын пайдалануға тек оның компоненттерi 24-бапқа сәйкес рұқсат етiлген жағдайда ғана рұқсат етiледi.

1.4. 1.1-тармақтан ауытқу ретiнде келесi тәжiрибелерге рұқсат етiледi:

a) соңғы тұтынушыға құмырамен бiрге сату үшiн құмыраларда сәндiк өсiмдiктер мен шөптердi өсiру;

b) әр қарай көшiру үшiн контейнерлерде көшеттердi немесе көшеттер өсiру.

1.5. 1.1-тармақтан бас тарту ретiнде, көтерiлген жерлерде топырақсыз өсiруге тек Финляндияда, Швецияда және Данияда 2017 жылдың 28 маусымына дейiн осы тәжiрибеге үшiн органикалық сертификатталған аумақтарда ғана рұқсат етiледi. Бұл аумақтарды кеңейтуге рұқсат етiлмейдi.

Бұл жеңiлдiк 2031 жылдың 31 желтоқсанында аяқталады.

2026 жылдың 31 желтоқсанына дейiн Комиссия Еуропалық Парламент пен Кеңеске органикалық егiншiлiкте топырақсыз өңдеудi көтерiлген төсектерде пайдалану туралы есеп ұсынуы тиiс.

Қажет болған жағдайда, бұл есепке органикалық егiншiлiкте көтерiлген төсектерде топырақсыз өсiру туралы заңнамалық ұсыныс қоса берiлу мүмкiн.

1.6. Қолданылатын барлық өсiмдiк шаруашылығы өндiрiсi әдiстерi қоршаған ортаның ластануына ықпал ететiн үлестi болдырмауы немесе азайтуы тиiс.

1.7. Конверсия

1.7.1. Өсiмдiктер мен өсiмдiк өндiрiсi органикалық деп саналуы үшiн, осы Ережеде белгiленген өндiрiс ережелерi жер учаскелерiне егу алдында кемiнде екi жыл бойы немесе шабындық немесе жемдiк дақылдар жағдайында оларды органикалық жем ретiнде пайдалану алдында кемiнде екi жыл бойы немесе жемдiктен басқа көпжылдық дақылдар жағдайында органикалық өндiрiсi алғашқы жинау алдында кемiнде үш жыл бойы түрлендiру кезеңiнде қолданылуы тиiс.

1.7.2. Егер аумақ немесе оның бiр немесе бiрнеше учаскесi органикалық өндiрiсте пайдалануға рұқсат етiлмеген өндiрiсiмен немесе заттармен ластанған болса, құзыреттi орган

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егiш лiктегi сертификаттау процесi мен өндiрiс ережелерiн iң сипаттамасы

уәкiлеттi орган белгiлi бiр аумаққа немесе берiлген учаскелерге қатысты конверсия мерзiмiн 1.7.1-тармақта көрсетiлген мерзiмнен тыс ұзарту туралы шешiм қабылдауы мүмкiн,

1.7.3. Органикалық өндiрiсте қолдануға рұқсат етiлмеген өнiммен немесе затпен өңдеу жағдайында құзыреттi орган 1.7.1-тармаққа сәйкес жаңа түрлендiру кезеңiн талап етедi.

Бұл мерзiм келесiк жағдайда қысқартылуы мүмкiн:

(a) тиiстi мүше мемлекеттiң құзыреттi органы талап ететiн карантиндiк организмдердi немесе инвазивтi түрлердi қоса алғанда, зиянкестермен немесе арамшөптермен күресудiң мiндеттi шарасы ретiнде органикалық өндiрiсте пайдалануға рұқсат етiлмеген өнiммен немесе затпен өңдеу жағдайында;

(b) тиiстi мүше мемлекеттiң құзыреттi органы бекiткен ғылыми зерттеудiң бөлiгi ретiнде органикалық өндiрiсте пайдалануға рұқсат етiлмеген өнiммен немесе затпен өңдеу жағдайында.

1.7.4. 1.7.2 және 1.7.3-тармақтарда көрсетiлген жағдайларда, конверсия кезеңiн iң ұзақтығы келесi талаптарды ескере отырып анықталады:

(a) тиiстi өнiмнiң немесе заттың ыдырау процесi түрлендiру кезеңiнен кейiн топырақта, ал көпжылдық дақылдар жағдайында өсiмдiкте айтарлықтай қалдықтардың болмауын қамтамасыз ететiндей болуы керек;

(b) қарастырылып отырған өңдеуден кейiн жиналған өнiмдердi нарыққа органикалық өнiмдер немесе қайта өңдеу өнiмдер ретiнде шығаруға болмайды.

1.7.4.1. Мүше мемлекеттер органикалық өндiрiсте пайдалануға рұқсат етiлмеген өнiммен немесе затпен өңдеуге қатысты мiндеттi шараларды белгiлейтiн кез келген шешiм туралы Комиссияға және басқа мүше мемлекеттерге хабарлауы тиiс.

1.7.4.2. Органикалық өндiрiсте қолдануға рұқсат етiлмеген өнiммен немесе затпен өңдеу жағдайында 1.7.5(b) тармағы қолданылмайды.

1.7.5. Органикалық мал шаруашылығы өндiрiсiне қатысты салалар жағдайында:

(a) түрлендiру ережелерi мал азығы өндiрiлетiн өндiрiстiк бөлiмшенiң бүкiл аумағына қолданылады.

(b) (a) тармағына қарамастан, шөпқоректi емес түрлер пайдаланатын жайылымдар мен ашық аспан астындағы аумақтар үшiн түрлендiру кезеңi бiр жылға дейiн қысқартылуы мүмкiн.

1.8. Өсiмдiктердiң, соның iшiнде өсiмдiк көбею материалының шығу тегi

1.8.1. Өсiмдiктердi және өсiмдiк өнiмдерiн өндiру үшiн тек органикалық өсiмдiк репродуктивтi материалы ғана пайдаланылуы тиiс, өсiмдiк репродуктивтi материалынан басқа.

1.8.2. Өсiмдiктердiң репродуктивтi материалынан басқа өнiмдердi өндiру үшiн пайдаланылатын органикалық өсiмдiктердiң репродуктивтi материалын алу үшiн, аналық өсiмдiк және, қажет болған жағдайда, өсiмдiктердiң репродуктивтi материалын өндiруге арналған басқа өсiмдiктер осы Ережеге сәйкес кемiнде бiр ұрпақ бойы, немесе көпжылдық дақылдар жағдайында кемiнде бiр ұрпақ бойы екi өсу маусымы iшiнде өндiрiлу тиiс.

1.8.3 Органикалық өсiмдiктердi көбейту материалын таңдаған кезде операторлар органикалық егiш лiкке жарамды органикалық өсiмдiктердi көбейту материалына артықшылық беру керек.

1.8.4. Органикалық өндiрiске жарамды органикалық сорттарды өндiру жағдайында селекциялық жұмыс органикалық жағдайларда жүргiзiледi және табиғи өнiмдiлiкке, сондай-ақ агрономиялық тиiмдiлiкке, ауруларға төзiмдiлiкке және әртүрлi жергiлiктi топырақ пен климаттық жағдайларға бейiмделуге негiзделген генетикалық әртүрлiлiктi арттыруға бағытталған.

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егiш лiктегi
сертификаттау процесi мен өндiрiс ережелерiн қиcипаттамасы

Өсiмдiк меристемаларына негiзделгендерден басқа барлық көбею тәжiрибелерi сертификатталған органикалық басқаруға жатады.

1.8.5. Өсiмдiктердiң көбеюiне арналған органикалық емес материалдарды және конверсияланған материалдарды пайдалану

1.8.5.1. 1.8.1-тармақтан ауытқу ретiнде, 26(1)-бапта көрсетiлген дерекқорда жиналған деректер немесе 26(2)-бапта көрсетiлген жүйелер оператордың қолайлы органикалық өсiмдiктердiң көбейту материалына қатысты сапалық және/немесе сандық қажеттiлiктер қанағаттандырылмағанын көрсеткен жағдайда, оператор 10(4)-баптың екiншi тармақшасының (а) тармағына сәйкес өсiмдiктер қайта өңдеуге арналған материалды немесе 1.8.6-тармаққа сәйкес рұқсат етiлген өсiмдiктердiң көбейту материалын пайдалана алады.

Сонымен қатар, органикалық көшеттер болмаған жағдайда, 10(4)-баптың екiншi тармақшасының (а) тармағына сәйкес нарыққа орналастырылған «конверсия кезiндегi көшеттер» келесiдей өсiрiлген жағдайда пайдаланылуы мүмкiн:

(а) сол кезеңде кемiнде 12 айлық түрлендiру кезеңiнен өткен ауыл шаруашылығы жер телiмiнде тұқымнан соңғы көшетке дейiнгi өсу циклiнде кемiнде 12 ай; немесе

(b) органикалық немесе конверсияланатын ауылшаруашылық жер телiмiнде немесе контейнерлерде, егер олар 1.4-тармақта көрсетiлген ауытқумен қамтылған болса, көшеттер кемiнде 12 айлық конверсия кезеңiнен өткен ауылшаруашылық жер телiмiнде өсiрiлген өсiмдiктерден жиналған конверсияланатын тұқымдардан алынған жағдайда.

Органикалық немесе конверсияға дейiнгi өсiмдiк репродуктивтi материалы немесе 1.8.6-тармаққа сәйкес рұқсат етiлген өсiмдiк репродуктивтi материалы оператордың қажеттiлiктерiн қанағаттандыру үшiн жеткiлiк сапада немесе мөлшерде болмаған жағдайда, құзыреттi органдар 1.8.5.3-тен 1.8.5.8-ге дейiнгi тармақтарға сәйкес органикалық емес өсiмдiктердiң репродуктивтi материалын пайдалануға рұқсат бере алады.

Мұндай жеке куәлiк тек келесi жағдайлардың бiрiнде ғана берiледi:

(а) егер оператор алғысы келетiн түрдiң ешбiр түрi 26(1)-бапта көрсетiлген дерекқорда немесе 26(2)-бапта көрсетiлген жүйеде тiркелмеген болса;

(b) егер өсiмдiк репродуктивтi материалын нарыққа шығаратын ешбiр оператор егу немесе отырғызу үшiн қолайлы органикалық өсiмдiк репродуктивтi материалын немесе конверсияланған өсiмдiк репродуктивтi материалын немесе 1.8.6-тармаққа сәйкес рұқсат етiлген өсiмдiк репродуктивтi материалын уақытында жеткiзе алмаса, пайдаланушы өсiмдiк репродуктивтi материалын 1.8.6-тармаққа сәйкес рұқсат етiлген органикалық өсiмдiк репродуктивтi материалын немесе конверсияланған өсiмдiк репродуктивтi материалын немесе өсiмдiк репродуктивтi материалын дайындау және жеткiзу үшiн нақылға қонымды мерзiмде тапсырыс берген жағдайда;

(c) егер оператор алғысы келетiн сорт органикалық немесе конверсияға енгiзiлген өсiмдiк репродуктивтi материалы немесе 1.8.6-тармаққа сәйкес қабылданған өсiмдiк репродуктивтi материалы ретiнде 26(1)-бапта көрсетiлген дерекқорда немесе 26(2)-бапта көрсетiлген схемаларда тiркелмеген болса және оператор сол түрдiң тiркелген балама сорттарының ешқайсысы, атап айтқанда, агрономиялық және топырақ-климаттық жағдайлары және қажеттi технологиялық сипаттамалары тұрғысынан алынуы көзделген өндiрiс үшiн қолайлы емес екенiн көрсете алса;

(d) мұндай материал тиiстi мүше мемлекеттiң құзыреттi органы мақұлдағаннан кейiн зерттеулерде, шағын көлемдi далалық сынақтарда, сортты сақтау немесе өнiмдi инновациялау мақсаттарында пайдалану үшiн негiзделген жағдайларда.

Мұндай рұқсат алуға өтiнiш бермес бұрын, операторлар 26(1)-бапта көрсетiлген дерекқорды немесе 26(2)-бапта көрсетiлген жүйелердi қарап шығып, тиiстi органикалық немесе конверсияға дейiнгi өсiмдiктердiң репродуктивтi материалының немесе 1.8.6-тармаққа сәйкес рұқсат етiлген өсiмдiктердiң репродуктивтi материалының бар-жоғын және осылайша оларды қолданудың негiзделгенiн тексеру тиiс.

DQS Polska sp. z oo

DQS Polska sp. z oo компаниясындағы органикалық өсімшіліктегі
сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қоспағандықтан

6(i) бабының талаптары орындалған жағдайда, операторлар 26(1) бапта көрсетілген дерекқорға немесе 26(2)(а) бапта көрсетілген жүйеге сәйкес сапалық және сандық қолжетімділікке қарамастан, өз шаруашылығынан алынған органикалық және конверсия кезіндегі өсімдік репродуктивті материалын пайдалана алады.

1.8.5.2. 1.8.1-тармақтан ауытқу ретінде, үш өсімшілік елдердегі операторлар 10(4)-баптың екінші тармақшасының (а) тармағына сәйкес өсімдікті қайта өңделген репродуктивті материалын немесе 1.8.6-тармаққа сәйкес рұқсат етілген өсімдікті репродуктивті материалын, егер органикалық өсімдікті репродуктивті материалы оператор орналасқан үш өсімшілік аумағында жеткілікті сапада немесе мөлшерде қолжетімді болмаса, пайдалана алады.

Тиісті ұлттық ережелерге нұқсан келтірмей, үш өсімшілік елдердегі операторлар өз шаруашылықтарынан алынған органикалық және конверсия кезіндегі өсімдік репродуктивті материалын пайдалана алады.

46(1)-бапқа сәйкес танылған бақылау органдары немесе бақылау органдары үш өсімшілік елдердегі операторларға органикалық немесе конверсияланған өсімдік репродуктивті материалы немесе 1.8.6-тармаққа сәйкес рұқсат етілген өсімдік репродуктивті материалы оператор орналасқан үш өсімшілік аумағында 1.8.5.3, 1.8.5.4, 1.8.5.5 және 1.8.5.8-тармақтарында белгіленген шарттар бойынша жеткілікті сапада немесе мөлшерде болмаған жағдайда органикалық өндіріс бөлмесінде органикалық емес өсімдіктерді репродуктивті материалын пайдалануға рұқсат бере алады.

1.8.5.3. Органикалық емес өсімдіктерді репродуктивті материалы жиналғаннан кейін осы Қағиданың 24(1) бабына сәйкес өсімдіктерді репродуктивті материалын өңдеуге рұқсат етілгеннен басқа өсімдіктерді қорғау құралдарымен өңделмеу тиіс, егер тиісті мүше мемлекеттің құзыретті органдары өсімдікті репродуктивті материалы қолданылатын аймақтағы белгілі бір түрді барлық сорттары мен гетерогенді материалдары үшін фитосанитариялық мақсаттарда 2016/2031 (ЕО) Қағидасына сәйкес химиялық өңдеуді ұсынбаса.

Бірінші тармақшада көрсетілгендей ұсынылған химиялық өңдеуге ұшыраған органикалық емес өсімдік репродуктивті материалы пайдаланылған жағдайда, өңделген өсімдік репродуктивті материалы өсірілген учаске, тиісті жағдайларда, 1.7.3 және 1.7.4 тармақтарында көзделген түрлендіру кезеңіне бағынады.

1.8.5.4. Органикалық емес өсімдіктерді көбею материалын пайдалануға рұқсат ету немесе отырғызу алдында алынуы тиіс.

1.8.5.5. Органикалық емес өсімдіктерді репродуктивті материалын пайдалануға рұқсат жеке пайдаланушыларға бір маусымға бір реттен беріледі, ал құзыретті органдар, тексеру органы немесе мұндай рұқсат беруге жауапты орган рұқсат етілген өсімдіктерді репродуктивті материалының мөлшерін шектеуін жасайды.

1.8.5.6 Мүше мемлекеттерді құзыретті органдары органикалық өсімдік репродуктивті материалы немесе конверсияланған өсімдік репродуктивті материалы өз аумағындағы тиісті сорттар үшін жеткілікті мөлшерде қолжетімді екендігі анықталған түрлерді, кеш түрлерді немесе сорттардың ресми тізімін (қажет болған жағдайда топтастырылған) белгілейді. 1.8.5.1(d) тармағында көрсетілген мақсаттардың біріншісі мен екісіне жетілмеген жағдайда, тиісті мүше мемлекеттің аумағында 1.8.5.1 тармағына сәйкес сол тізімде көрсетілген түрлерге, кеш түрлерге немесе сорттарға ешқандай рұқсат берілмейді. Егер берілген тізімделген түр, кеш түр немесе сорт үшін қолжетімді органикалық өсімдік репродуктивті материалының немесе конверсияланған өсімдік репродуктивті материалының саны немесе сапасы ерекше жағдайларға байланысты жеткіліксіз немесе орынсыз болып көрінсе, мүше мемлекеттерді құзыретті органдары түрді, кеш түрді немесе сортты тізімнен алып тастауы мүмкін.

Мүше мемлекеттерді құзыретті органдары өз тізімін жыл сайын жаңартып, оны көпшілікке қолжетімді етеді.

Жыл сайын 30 маусымға дейін және алғаш рет 2022 жылдың 30 маусымына дейін мүше мемлекеттерді құзыретті органдары Комиссияға және басқа мүше мемлекеттерге жаңартылған тізімді қолжетімді веб-сайтта сілтеме жіберуі тиіс. Комиссия ұлттық жаңартылған тізімдерге сілтемелерді арнайы веб-сайтта жариялайды.

1.8.5.7. 1.8.5.5-тармақтан ауытқу ретінде мүше мемлекеттерді құзыретті органдары барлық мүдделі субъектілерге жыл сайын келесілерді пайдалануға жалпы рұқсат бере алады:

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егiншiлiктер
сертификаттау процесi мен өндiрiс ережелерiн қиспаттамасы

(a) берiлген түр немесе кiшi түр, егер сорт 26(1)-бапта көрсетiлген дерекқорда немесе 26(2)(a)-бапта көрсетiлген жүйеде тiркелмеген болса;

(b) 1.8.5.1(c) тармағында көрсетiлген шарттар орындалған жағдайда, берiлген сорт.

Жалпы рұқсат пайдаланылған жағдайда, операторлар пайдаланылған мөлшердiң есебiн жүргiзедi, ал рұқсат беруге жауапты құзыреттi орган рұқсат етiлген органикалық емес өсiмдiктердiң репродуктивтi материалының мөлшерлерiн тiзiмiн жасайды.

Мүше мемлекеттердiң құзыреттi органдары жалпы рұқсат берiлген түрлердiң, кiшi түрлердiң және сорттардың тiзiмiн жыл сайын жаңартып, көпшiлiкке қолжетiмдi етедi.

Жыл сайын 30 маусымға дейiн және алғаш рет 2022 жылдың 30 маусымына дейiн мүше мемлекеттердiң құзыреттi органдары Комиссияға және басқа мүше мемлекеттерге жаңартылған тiзiм қолжетiмдi веб-сайтқа сiлтеме жiберу тiсi. Комиссия ұлттық жаңартылған тiзiмдерге сiлтемелердi арнайы веб-сайтта жариялайды.

1.8.5.8. Құзыреттi органдар көшеттердi көшi руден бастап өнiмнiң алғашқы жиналуына дейiн өсiру циклi бiр өсу маусымына созылатын түрлердiң көшеттерi үшiн органикалық емес көшеттердi пайдалануға рұқсат бермейдi.

1.8.6. Құзыреттi органдар немесе, қажет болған жағдайда, 46(1) бапқа сәйкес танылған бақылау органдары органикалық өндiрiсте пайдалану үшiн өсiмдiк репродуктивтi материалын өндiретiн операторларға аналық өсiмдiктер немесе қажет болған жағдайда өсiмдiк репродуктивтi материалын өндiруге арналған және 1.8.2-тармаққа сәйкес өндiрiлген басқа өсiмдiктер жеткiлiктi сапада немесе мөлшерде болмаған жағдайда органикалық емес өсiмдiк репродуктивтi материалын пайдалануға және мұндай материалды органикалық өндiрiсте пайдалану үшiн нарыққа шығаруға келесi шарттар орындалған жағдайда рұқсат бере алады:

(a) органикалық емес өсiмдiктердiң репродуктивтi материалы жиналғаннан кейiн осы Ереженiң 24(1) бабына сәйкес рұқсат етiлгеннен басқа өсiмдiктердi қорғау құралдарымен өңделмейдi, егер тiстi мүше мемлекеттiң құзыреттi органдары өсiмдiктiң репродуктивтi материалы қолданылатын аймақтағы белгiлi бiр түрдiң барлық сорттары мен гетерогендi материалдары үшiн фитосанитариялық мақсаттар үшiн 2016/2031 ережесiне (ЕО) сәйкес химиялық өңдеудi ұсынбаса. Ұсынылған химиялық өңдеуге ұшыраған органикалық емес өсiмдiктердiң репродуктивтi материалы пайдаланылған жағдайда, өңделген өсiмдiктердiң репродуктивтi материалы өсiрiлген ауылшаруашылық жер телiмi, тiстi жағдайларда, 1.7.3 және 1.7.4 тармақтарында көзделген түрлендiру кезеңiне бағынады;

(b) пайдаланылатын органикалық емес өсiмдiктердi көбейту материалы өсiру циклi көшеттердi отырғыздан бастап өнiмнiң алғашқы жиналуына дейiн бiр өсу маусымына созылатын түрлердiң көшетi емес;

(c) өсiмдiктiң репродуктивтi материалы органикалық өсiмдiк өндiрiсiне қойылатын барлық басқа тiстi талаптарға сәйкес өсiрiледi;

(d) органикалық емес өсiмдiктердiң репродуктивтi материалын пайдалануға рұқсат материал себiлгенге немесе отырғызылғанға дейiн алынуы тiсi;

(e) рұқсат беруге жауапты құзыреттi органдар, бақылау органдары немесе сертификаттау органдары жеке пайдаланушыларға бiр маусымға ғана рұқсат бередi және рұқсат етiлген өсiмдiктердiң репродуктивтi материалының мөлшерiн тiзiмдейдi;

(f) (e) тармағынан ауытқу арқылы мүше мемлекеттердiң құзыреттi органдары жыл сайын органикалық емес өсiмдiктердiң репродуктивтi материалының белгiлi бiр түрiн, кiшi түрiн немесе сортын пайдалануға жалпы рұқсат бере алады және тiстi түрлердiң, кiшi түрлердiң немесе сорттардың жалпыға қолжетiмдi тiзiмiн жасайды және оны жыл сайын жаңартып отырады. Бұл жағдайда, осы құзыреттi органдар рұқсат етiлген органикалық емес өсiмдiктердiң репродуктивтi материалының мөлшерiн көрсетедi;

(g) осы тармақшаға сәйкес берiлген рұқсаттардың мерзiмi 2036 жылдың 31 желтоқсанында аяқталады.

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егiш лiктегi
сертификаттау процесi мен өндiрiс ережелерiн iң сипаттамасы

Мүше мемлекеттердiң қузыреттi органдары жыл сайын 30 маусымға дейiн және алғаш рет 2023 жылғы 30 маусымға дейiн бiрiншi тармақшаға сәйкес берiлген рұқсаттар туралы Комиссияға және басқа мүше мемлекеттерге хабарлайды.

Бiрiншi тармақшаға сәйкес өндiрiлген өсiмдiктердiң репродуктивтi материалын өндiретiн және нарыққа шығаратын операторларға 26(2)-бапқа сәйкес құрылған ұлттық жүйелерде осындай өсiмдiктердiң репродуктивтi материалының қолжетiмдiлiгi туралы тиiстi мәлiметтердi ерiктi негiзде көпшiлiкке қолжетiмдi етуге рұқсат етiледi.

Мұндай ақпаратты қосуды таңдаған операторлар өсiмдiктердiң репродуктивтi материалы қолжетiмдi болмаған кезде бұл ақпараттың үнем жаңартылып отыруын және ұлттық жүйелерден алынып тасталуын қамтамасыз етiтiсi.

(f) тармағында көрсетiлген жалпы рұқсат қолданылған жағдайда, операторлар пайдаланылған мөлшердi тiркеу тиiсi.

1.9. Топырақты басқару және тыңайтқыштар

1.9.1. Органикалық дақылдар өндiрiсiнде топырақтың органикалық заттарын сақтауға немесе көбейтуге, топырақтың тұрақтылығы мен биоәртүрлiлiгiн арттыруға, сондай-ақ топырақтың тығыздалуы мен эрозиясының алдын алуға бағытталған өсiру тәжiрибелерi қолданылады.

1.9.2. Топырақтың құнарлылығы мен биологиялық белсендiлiгi сақталады және артады: а)

шалғындар мен көпжылдық жемшөп дақылдарын қоспағанда – қолдану арқылы

егiс айналымы және басқа да жасыл тыңайтқыш дақылдары шеңберiнде бұршақ тұқымдастарды негiзгi немесе жабын дақылы ретiнде мiндеттi түрде өсiрудi қоса алғанда, көпжылдық егiс айналымы;

(b) жылыжайлар немесе жемшөп дақылдарынан басқа көпжылдық дақылдар жағдайында қысқа мерзiмдi жасыл тыңайтқыштар мен бұршақ тұқымдастарды пайдалану және өсiмдiктердiң әртүрлiлiгiн пайдалану арқылы; және

с) барлық жағдайларда – органикалық өндiрiстен алынған көңдi немесе органикалық заттарды пайдалану арқылы, екi жағдайда да жақсырақ компостталған.

1.9.3. Өсiмдiктердiң қоректi заттарға деген қажеттiлiктерiн 1.9.1 және 1.9.2-тармақтарда көзделген шаралармен қанағаттандыру мүмкiн болмаған жағдайда, тек 24-бапқа сәйкес органикалық өндiрiсте пайдалануға рұқсат етiлген тыңайтқыштар мен топырақ жұмсартқыштарын ғана пайдалануға болады, тек қажет болған жағдайда ғана. Операторлар осы өндiрiс пайдалану туралы жазбаларды, соның iшiнде әрбiр өндiрiс қолданылған күнi немесе күндерiн, өндiрiсiң атауын, пайдаланылған мөлшерiн және өндiрiс пайдаланылған дақылдар мен учаскелердiң атауларын сақтауы тиiсi.

1.9.4. 91/676/ЕЕС Кеңес Директивасында анықталғандай, қайта өңдеу және органикалық өндiрiс қондырғыларына қолданылатын ферма жануарларынан алынатын мал көңiн iң жалпы мөлшерi пайдаланылатын ауыл шаруашылығы алқабының бiр гектарына жылына 170 кг-нан аспайтындай болуы тиiсi. Бұл шектеу тек ферма көңiн, кептiрiлген ферма көңiн және кептiрiлген құс көңiн, компостталған жануарлардың нәжiсiн, соның iшiнде құс көңiн, компостталған ферма көңiн және сұйық жануарлардың нәжiсiн пайдалануға ғана қолданылады.

1.9.5. Фермерлiк шаруашылық жүргiзушiлер органикалық өндiрiс бөлiмшелерiнен артық көңдiсебу бойынша жазбаша ынтымақтастық туралы келiсiмдердi тек органикалық өндiрiс туралы ережелердi сақтайтын басқа шаруашылықтар мен кәсiпорындардың операторларымен ғана жасай алады. 1.9.4-тармақта көрсетiлген ең жоғары шек мұндай ынтымақтастыққа қатысатын барлық органикалық өндiрiс бөлiмшелерiн ескере отырып есептеледi.

1.9.6. Топырақтың жалпы жағдайын жақсарту немесе топырақтағы немесе дақылдардағы қоректi заттардың қолжетiмдiлiгiн арттыру үшiн микроорганизмдердiң препараттарын пайдалануға болады.

1.9.7. Компостты белсендiру үшiн тиiстi өсiмдiк тектес препараттар мен микроорганизмдер препараттарын пайдалануға болады.

1.9.8. Минералды азот тыңайтқыштары қолданылмайды.

1.9.9. Биодинамикалық препараттарды қолдануға болады.

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық өндіріс сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қиспаттамасы

1.10. Зиянкестер мен арамшөптерден қорғау

1.10.1. Зиянкестер мен арамшөптерден келтірілген залалдың алдын алу, ең алдымен, келесі жолдармен қорғаудан тұрады:

- олардың табиғи жаулары,
- түрлерді, сорттарды және гетерогенді материалдарды таңдау,
- ауыспалы өгіс,
- биофумигация, механикалық және физикалық әдістер сияқты өсіру әдістері және
- күн сәулесі мен қамтамасыз ету және топырақ астындағы дақылдар жағдайында топырақты таяз бумен өңдеу (максимум 10 см тереңдікке дейін) сияқты термиялық процестер.

1.10.2. Өсімдіктерді 1.10.1-тармақта көзделген шаралармен зиянкестерден тиісті түрде қорғау мүмкін болмаған жағдайда немесе дақылға төнген қауіп анықталған жағдайда, тек 9 және 24-баптарға сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген өнімдер мен заттар ғана пайдаланылуы мүмкін және тек қажет болған жағдайда ғана. ҰМЭ Операторлар мұндай өнімдерді пайдалану қажеттілігін көрсететін жазбаларды, соның ішінде әрбір өнімнің қолданылған күнін немесе күндерін, өнімнің атауын, құрамындағы белсенді заттарды, пайдаланылған мөлшерін және тиісті дақылдар мен учаскелерді, сондай-ақ оларды қолдануға болатын зиянкестер мен ауруларды көрсетеді.

1.10.3. Феромондардан басқа өнімдер мен заттарға арналған тұзақтарда немесе диспенсерлерде қолданылатын өнімдер мен заттар үшін бұл тұзақтар немесе диспенсерлер өнімдер мен заттардың қоршаған ортаға енуіне және мәдени өсімдіктермен жанасуына жол бермеуі тиіс. Феромондары барларды қоса алғанда, барлық тұзақтар пайдаланылғаннан кейін жиналып, содан кейін қауіпсіз түрде жойылуы керек.

1.11. Тазалау және дезинфекциялау үшін қолданылатын өнімдер

Өсімдік шаруашылығында тазалау және дезинфекциялау үшін тек 24-бапқа сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген өнімдер ғана пайдаланылуы мүмкін. Операторлар әрбір өнімнің қолданылу күнін немесе күндерін, өнімнің атауын, құрамындағы белсенді заттарды және қолданылу орнын қоса алғанда, осы өнімдерді пайдалану туралы жазбаларды жүргізуі тиіс.

1.12. Құжаттаманы сақтау міндеттемесі

Операторлар тиісті учаскелер мен өнімді логистикалық жазбаларын жүргізуі тиіс. Атап айтқанда, операторлар әрбір учаскеге қолданылған кез келген басқа сыртқы шаралардың жазбаларын және тиісті жағдайларда 1.8.5-тармаққа сәйкес алынған өндіріс ережелерінен кез келген ауытқулардың жазбаларын жүргізуі тиіс.

1.13. Өңделмеген өнімдерді дайындау

Өсімдіктерде өңдеуден басқа дайындау операциялары жүргізілген жағдайда, IV бөлімнің 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 және 2.2.3-тармақтарында белгіленген жалпы талаптар мұндай операцияларға *mutatis mutandis* қолданылады.

2. Жеке өсімдіктер мен өсімдік өнімдеріне қатысты егжей-тегжейлі ережелер

2.1. Саңырауқұлақ өндіріс туралы ережелер

Саңырауқұлақ өндіріс жағдайында тек келесі компоненттерден тұратын субстраттарды пайдалануға рұқсат етіледі:

а) көң және жануарлардың нәжістері:

(i) органикалық өндіріс бөлшектері немесе олардың екінің жылындағы бөлшектерінен; немесе

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егіншіліктегі сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қысқарту

(ii) 1.9.3-тармақта көрсетілген, тек (i)-тармақта көрсетілген өнім болмаған кезде және компосттау алдындағы көңілмен жануарлардың нәжінің салмағы, жабын материалы мен кез келген қосылған суды қоспағанда, субстраттың барлық компоненттерінің жалпы салмағының 25%-ынан аспаған жағдайда ғана;

(b) (a) тармағында көрсетілгендерден басқа, органикалық өндіріс бөлшектерінен алынатын ауыл шаруашылығы өнімдері;

в) химиялық өңделмеген шымтезек;

г) кесілгеннен кейін химиялық заттармен сирленмеген ағаш;

е) 1.9.3-тармақта көрсетілген минералды өнімдер, су және топырақ.

2.2. Жабайы өсімдіктерді жинау туралы ереже

Табиғи аймақтарда, ормандарда және ауылшаруашылық алқаптарында табиғи түрде өсетін жабайы өсімдіктер мен олардың бөлшектерінің жинағы органикалық өндіріс болып саналады, егер:

(a) бұл аумақтар егіншілік жинау басталғанға дейін кемінде үш жыл бойы 9 және 24-баптарға сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілгеннен басқа өнімдермен немесе заттармен өңделмеген;

б) коллекция табиғи тіршілік ету ортасының тепе-теңдігіне немесе коллекция аймағындағы түрлердің сақталуына әсер етпейді.

Операторлар жинау уақыты мен орнын, тіршілік түрлерді және жиналған жабайы өсімдіктердің мөлшерін есепке алуы тиіс.

II бөлім: Жануарларды өндіріс ережелері

9, 10, 11 және 14-баптарда белгіленген өндіріс ережелерінен басқа, осы бөлімде белгіленген ережелер органикалық мал шаруашылығы өндірісінде қолданылады.

1. Жалпы талаптар

1.1. Ара шаруашылығы жағдайын қоспағанда, органикалық мал шаруашылығымен айналысқысы келетін фермер ауылшаруашылық жерлерін басқармаса немесе басқа фермермен органикалық өндіріс бірліктерінен немесе осы мал үшін конверсияланған өндіріс бірліктерінен пайдалану туралы жазбаша ынтымақтастық туралы келісім жасамаса, жерсіз мал шаруашылығын жүргізуге тыйым салынады.

Операторлар 1.3.4.3, 1.3.4.4, 1.7.5, 1.7.8, 1.9.3.1(с) және 1.9.4.2(с) тармақтарына сәйкес мал шаруашылығы ережелерінен алынған кез келген ауытқулар туралы жазбаларды сақтауы тиіс.

1.2. Конверсия

1.2.1. Өндіріс тікелей, оның ішінде жайылымды немесе мал азығын өндіру үшін пайдаланылатын кез келген жерді және I бөлімнің 1.7.1 және 1.7.5 (b) тармақтарында көрсетілгендей, сол өндіріс тікелей түрлендіру кезеңінің басында сол өндіріс тікелей кте бар жануарларды түрлендіру басталса, жануарлар мен жануарлардан алынатын өнімдер сол өндіріс тікелей түрлендіру кезеңінің соңында органикалық болып саналуы мүмкін, тіпті осы бөлімнің 1.2.2-тармағында тікелей жануар түрін белгіленген түрлендіру кезеңі өндіріс тікелей түрлендіру кезеңінен ұзағырақ болса да.

1.4.3.1-тармақтан ауытқу ретінде, бір мезгілде түрлендіру жағдайында және өндіріс тікелей түрлендіру кезеңінде, түрлендіру кезеңінің басынан бері сол өндіріс тікелей түрлендіру кезеңінде болған жануарлар түрлендірудің бірінші жылында түрлендіру өндіріс тікелей түрлендіруге арналған жеммен немесе 1.4.3.1-тармаққа сәйкес жеммен немесе органикалық жеммен берілуі мүмкін.

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егіншіліктегі сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қысқарту

1.3.4-тармаққа сәйкес түрлендіру кезеңі басталғаннан кейін өндірістік бөлшеге органикалық емес жануарларды енгізуге болады.

1.2.2. Мал шаруашылығы өнімдерін өндіру желілері үшін нақты түрлендіру кезеңдерін қысқарту келесідей анықталады:

- a) өндіріске арналған бір қара мал мен жылқылар үшін 12 ай, және кез келген жағдайда олардың өмір сүру ұзақтығының кемінде төрттен үш бөлігі;
- ә) қойлар, ешкілер мен шошқалар және сүт өндіріске арналған жануарлар үшін – алты ай;
- в) 10 апта – өндіріске арналған құс өсірілу жағдайында, үш күннен аз жасында әкелінген Пекин үйректерінің қоспағанда;
- г) жеті апта – үш күннен аз жасында әкелінген Пекин үйректерінің жағдайында;
- д) алты апта – үш күнге толмаған жұмыртқа өндіріске арналған құс өсірілу үшін;
- f) аралар жағдайында – 12 ай.

Ауыстыру кезеңінде балауызды органикалық ара шаруашылығынан алынған балауызбен ауыстыру керек.

Дегенмен, органикалық емес балауызды пайдалануға болады:

- (i) органикалық ара шаруашылығынан алынған балауыз нарықта болмаған жағдайда;
- (ii) органикалық өндірісте қолдануға рұқсат етілмеген өнімдермен немесе заттармен ластанбағаны дәлелденген жағдайда; және
- (iii) егер ол ара жасушаларынан алынған болса;
- ж) қояндар жағдайында – үш ай;
- з) 12 ай – жатыр мойны аурулары жағдайында.

1.3 Жануарлардың шығу тегі

1.3.1 Түрлендіру туралы ережелерге нұқсан келтірмей, органикалық жануарлар органикалық өндіріс бөлшектерінде туылуы немесе жұмыртқадан шығарылуы және өсірілуі тиіс.

1.3.2. Органикалық мал шаруашылығына қатысты:

- a) көбеюдің табиғи әдістері қолданылады; жасанды ұрықтандыруға рұқсат етілмейді;
- (b) көбею гормондарды немесе ұқсас әсер ететін басқа заттарды енгізу арқылы индукцияланбайды немесе тежелмейді, егер бұл жеке жануарға қолданылатын ветеринариялық емдеу түрі болмаса;
- (c) клондау және эмбриондарды трансплантациялау сияқты жасанды көбеюдің басқа түрлері қолданылмайды;
- d) тұқымдарды таңдаған кезде олардың органикалық өндіріске жарамдылығы және жануарлардың жоғары әл-ауқатын қамтамасыз ету мүмкіндігі ескеріледі. Тұқымдарды таңдау жануарлардың кез келген азап шегуінен алдын алуға көмектеседі және оларды кесіп тастау қажеттілігін болдырмайды.

1.3.3. Тұқымдарды немесе желілерді таңдаған кезде, жануарлардың жергілікті жағдайларға бейімделуі қабілетін, олардың тұқымдық құндылығын, ұзақ өмір сүру ұзақтығын, тиімділік қабілетін және әл-ауқатына нұқсан келтірмей ауруларға немесе денсаулық проблемаларына төзімділігін ескере отырып, генетикалық әртүрлілігі жоғары тұқымдарға немесе желілерге басымдық берілуі керек. Сонымен қатар, тұқымдарды немесе желілерді таңдаған кезде, шошқаның стресс синдромы сияқты қарқынды өндірісте қолданылатын кейбір тұқымдармен немесе желілермен байланысты белгілі бір аурулардан немесе денсаулық проблемаларынан аулақ болуға назар аудару керек, бұл бозғылт, жұмсақ, экссудативті етке (PSE), сондай-ақ кенеттен өлімге, өздегінен түсік тастауға және кесартілігіне қажет ететін қиын босануға әкелуі мүмкін.

Жергілікті тұқымдар мен желілерге артықшылық беру керек.

Бірінші тармақшаға сәйкес тұқымдар мен штамдарды таңдау үшін операторлар 26(3)-бапта көрсетілген жүйелерде қолжетімді ақпаратты пайдаланады.

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық емес шөл ктег
сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қоспағандық

1.3.4. Органикалық емес жануарларды пайдалану

1.3.4.1. 1.3.1-тармақтан бас тарту ретінде, асылдандыру мақсатында органикалық емес жолмен өсірілген жануарларды (ЕО) № 1305/2013 ережесінің 28(10) бабының (b) тармағында және оның негізінде қабылданған актілерде көрсетілгендей, тиісті тұқымдар ауыл шаруашылығында жоғалу қаупінде болған жағдайда органикалық өндіріс бөлшегіне әкелуге болады. Бұл жағдайда, сол тұқымдардың жануарлары мәніндетті түрде туылмаған болуы мәніндетті емес.

1.3.4.2. 1.3.1-тармақтан бас тарту ретінде, органикалық өндіріс бөлшегіндегі омарталарды жаңарту кезінде аналық аралар мен ара колонияларының жылына 20%-ы органикалық емес аналық аралармен және колониялармен ауыстырылуы мүмкін, бұл жағдайда аналық аралар мен ара колониялары органикалық өндіріс бөлшектерінен алынған ұялары немесе ұялары бар ұяларға орналастырылады. Қалай болғанда да, бұл ара колония немесе бұл аналық ара жылына бұл ретте органикалық емес колониямен немесе аналық арамен ауыстырылуы мүмкін.

1.3.4.3. 1.3.1-тармақтан бас тарту ретінде, отар алғаш рет құрылған немесе жаңартылған немесе қалпына келтірілген кезде және фермерлердің сапалық және сандық қажеттіліктері қанағаттандыру мүмкін болмаған жағдайда, құзыретті орган органикалық емес өсірілген құстарды органикалық құс өндірісіне әкелуге болады деп шешсе алады, егер жұмыртқа өндіруге арналған ұрғашылар мен ет өндіруге арналған құстар үш күннен аз болса. Олардан өндірілген өнімдер тек 1.2-тармақта көрсетілген түрлендіру мерзімі сақталған жағдайда ғана органикалық деп саналуы мүмкін.

1.3.4.4. 1.3.1-тармақтан бас тарту арқылы, 26(2)(b)-бапта көрсетілген жүйе бойынша жиналған деректер фермердің органикалық жануарларға қатысты сапалық немесе сандық қажеттіліктері қанағаттандырылмағанын көрсеткен жағдайда, құзыретті органдар 1.3.4.4.1-ден 1.3.4.4.4-ке дейінгі тармақтарда көзделген шарттарға сәйкес органикалық емес жануарларды органикалық өндіріс бөлшегіне енгізуге рұқсат бере алады.

Мұндай бас тартуды сұрама бұрын, фермер өзіннің өтіншілігін негізделген тексеру үшін 26(2)(b) бабында көрсетілген жүйе бойынша жиналған деректерді тексеруі тиіс.

Үшінші елдердегі операторларға қатысты, 46(1)-бапқа сәйкес танылған бақылау органдары мен бақылау органдары оператор орналасқан елдің аумағында органикалық жануарлар жеткілікті сапада немесе мөлшерде болмаған кезде органикалық өндіріс бөлшегіне органикалық емес жануарларды енгізуге рұқсат бере алады.

1.3.4.4.1. Асылдандыру мақсатында, табын алғаш рет құрылған кезде, жас органикалық емес сүтқоректілер емшектен ажыратылғаннан кейін бірден органикалық өндіріс қағидастарына сәйкес өсірілуі тиіс.

Сонымен қатар, жануарлар табынға енгізілген күннен бастап келесі шектеулер қолданылады:

- (a) бір қара малдың, жылқылардың және мойынқұйрықтардың жасы алты айдан аспайды;
- (ә) қой мен ешкінің жасы 60 күннен аспайды;
- (b) шошқалардың салмағы 35 кг-нан аспайды;
- (г) қояндардың жасы үш айдан аспайды.

1.3.4.4.2. Асылдандыру мақсатында, табынды қайта толтыру кезінде органикалық емес табындардың аталық және аналық туылмаған жануарларын әкелуге болады. Содан кейін олар органикалық өндіріс ережелеріне сәйкес өсіріледі. Сонымен қатар, аналықтардың саны келесі жылдық шектеулерге бағынады:

- (a) ересек жылқылардың немесе бір қара малдың ең көбі 10%-ын және ересек шошқалардың, қойлардың, ешкілердің, қояндардың немесе мойынқұйрықтардың 20%-ын әкелуге болады;
- (b) 10-нан аз жылқы, мойынқұйрық немесе бір қара мал немесе қоян немесе бестен аз шошқа, қой немесе бұғы жануарлары бар бірліктер жағдайында мұндай жаңарту жылына ең көбі бір жануармен шектеледі.

1.3.4.4.3. 1.3.4.4.2-тармақта көрсетілген пайыздық мөлшерлемелер құзыретті орган келесі шарттардың бір орындалғанын растаған жағдайда 40%-ға дейін арттырылуы мүмкін:

- a) шаруашылықты айтарлықтай кеңейту жүзеге асырылды;

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егіншіліктегі сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қысқарту

ә) бірнеше лексикалық терминдер алмастырылды;

в) мал шаруашылығында жаңа мамандандыру дамыды.

1.3.4.4.4. 1.3.4.4.1, 1.3.4.4.2 және 1.3.4.4.3 тармақтарында көрсетілген жағдайларда, осы Қосымшаның II бөлімінің 1.2-тармағында белгіленген түрлендіру кезеңі сақталған кезде органикалық емес жануарлар органикалық деп саналуы мүмкін. 1.2.2-тармақта көрсетілген түрлендіру кезеңі жануарлар өндірістің бөлшегіне түрлендіру кезінде енгізілген кезден бастап ең ерте басталады.

1.3.4.4.5. 1.3.4.4.1-ден 1.3.4.4.4-ке дейінгі тармақтарда көрсетілген жағдайларда, органикалық емес жануарлар басқа малдан бөлек ұсталуы немесе 1.3.4.4.4-тармақта көрсетілген түрлендіру кезеңі аяқталғанға дейін анықталуы тиіс.

1.3.4.5. Операторлар жануарлардың шығу тегі, тиісті жүйелерге сәйкес жануарларды сәйкестендіру (жеке немесе топтама/топтама/уя), шаруашылыққа енгізілген жануарлардың ветеринариялық жазбалары, келу күні және қайта құру кезеңі сияқты растайтын құжаттаманы немесе құжаттарды сақтауы тиіс.

1.4. Тамақтану

1.4.1. Жалпы тамақтану талаптары

Тамақтануға келесі ережелер қолданылады:

(а) фермадағы жануарларға арналған жем, ең алдымен, жануарлар ұсталатын ауылшаруашылық шаруашылықтарынан немесе сол аймақтағы басқа шаруашылықтардағы органикалық немесе конверсиялау өндірісінен алынуы тиіс;

(б) ферма жануарларына жануарлардың дамуының әртүрлі кезеңдеріндегі қоректік қажеттіліктерін қанағаттандыратын органикалық немесе конверсияға дейінгі жем беріледі. Мал шаруашылығында ветеринариялық себептермен негізделмеген жағдайда шектеулі жем беруге рұқсат етілмейді;

(с) ауыл шаруашылығы жануарларын анемияға әкелу мүмкін жағдайларда ұстауға немесе оларға осындай әсер ету мүмкін диета беруге тыйым салынады;

(д) бордақылау әрқашан әрбір түр үшін қалыпты азықтандыру үлгілеріне және өсіру процесінің әрбір кезеңінде жануарлардың әл-ауқаты қағидаттарына сәйкес жүргізілуі тиіс. Жануарларды күштеп азықтандыруға тыйым салынады;

(е) араларды, шошқаларды және құстарды қоспағанда, ауыл шаруашылығы жануарлары жағдайлар мүмкіндік берген кезде жайылымға тұрақты түрде қол жеткізе алады немесе бір жемге тұрақты түрде қол жеткізе алады;

(ф) есту стимуляторлары немесе синтетикалық аминқышқылдары қолданылмайды;

(г) емделу кезеңінде жануарларды Комиссия 14(З)(а) бабына сәйкес анықтайтын ең аз мерзімшілде ана сүті мен тамақтандыру ұсынылады; осы кезеңде химиялық синтезделген ингредиенттер немесе өсімдік тектес ингредиенттер бар сүт алмастырғыштар пайдаланылмауы тиіс;

(һ) өсімдік, балдыр, жануар немесе ашытқы тектес жем материалдары органикалық болуы керек;

(і) өсімдік, балдыр, жануар немесе ашытқы тектес органикалық емес жем материалдары, микробиологиялық немесе минералды тектес жем материалдары, жем қоспалары және өңдеуге арналған құралдар 24-бапқа сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген жағдайда ғана пайдаланылуы мүмкін.

1.4.2. Жайылым

1.4.2.1. Органикалық жерлерде мал жаю

1.4.2.2-тармаққа қайшы келмей, органикалық жануарлар органикалық жерлерде жайылады.

Дегенмен, органикалық емес жануарлар жыл сайын шектеулі мерзімге органикалық жайылымдарды пайдалана алады, егер жануарлар қоршаған ортаға зиян келтірмейтіндей етіп өсірілген болса.

DQS Polska sp. z oo

DQS Polska sp. z oo компаниясындағы органикалық егiш лiктегi
сертификаттау процесi мен өндiрiс ережелерiн iң сипаттамасы

№ 1305/2013 (EO) ережесiн iң 23, 25, 28, 30, 31 және 34-баптарымен қолдау көрсетiлетiн аумақтар және олардың органикалық жерде органикалық жануарлармен бiр уақытта болмайтындығы.

1.4.2.2. Ортақ жерде және бiрiктеу кезiнде мал жаю

1.4.2.2.1. Органикалық жануарларды ортақ пайдаланылатын жерлерде жаюға болады, егер:

(a) кем дегенде соңғы үш жыл iшiнде жалпы жерде органикалық өндiрiсте пайдалануға рұқсат етiлмеген өнiмдер немесе заттар пайдаланылмаған;

(b) жалпы жерлердi пайдаланатын органикалық емес жануарлар № 1305/2013 (EO) ережесiн iң 23, 25, 28, 30, 31 және 34-баптарымен қолдау көрсетiлетiн аумақтарда экологиялық таза түрде өсiрiледi;

(c) органикалық жануарлардың ортақ жерлердi пайдалану кезiнде өндiрген мал шаруашылығы өнiмдерi, егер органикалық емес жануарлардан тиiстi түрде бөлiну дәлелденбесе, органикалық өнiм ретiнде қарастырылмайды.

1.4.2.2.2. Жинау кезеңiнде органикалық жануарлар бiр жайылымнан екiншiсiне айдалып бара жатқанда органикалық емес жерлерде жайылуы мүмкiн. Бұл кезеңде органикалық жануарлар басқа жануарлардан бөлiнiп тұрады. Жануарлар жайылатын шөп және басқа өсiмдiктер түрiндегi органикалық емес жемге рұқсат етiледi:

(a) жайылымға бару және одан қайту жолын қоса алғанда, ең көбi 35 күн мерзiмге; немесе

(b) ауыл шаруашылығынан алынатын жемнiң құрғақ затының пайызы ретiнде есептелген жалпы жылдық жем рационының ең көбi 10%-ына қатысты.

1.4.3. Түрлендiру кезеңiндегi қоректендiру

1.4.3.1. Органикалық мал шаруашылығын өндiретiн шаруашылықтар үшiн:

(a) орташа есеппен диеталық формуланың 25%-ға дейiн конверсияның екiншi жылынан бастап конверсияға дейiнгi жемнен тұруы мүмкiн. Егер бұл конверсияға дейiнгi жемдер жануарлар ұсталатын фермадан алынса, бұл пайызды 100%-ға дейiн арттыруға болады; және

(b) малға берiлетiн жемнiң жалпы орташа мөлшерiн iң 20%-ға дейiн тұрақты жайылымнан, көпжылдық жемшөп учаскелерiнен немесе органикалық басқарудағы жерге егiлген ақуызды дақылдардан, оның қайта құрылуының бiрiншi жылында жаюдан немесе жинаудан алынуы мүмкiн, егер мұндай жер сол жер учаскесiн iң бөлiгi болса.

(a) және (b) тармақтарында көрсетiлген екi түрдегi конверсиялық жем берiлсе, мұндай жемдердiң жалпы жиынтық пайызы (a) тармағында көрсетiлген пайыздан аспауы тиiс.

1.4.3.2. 1.4.3.1-тармақта көрсетiлген сандық мәндер жыл сайын өсiмдiк тектес жемнiң құрғақ затының пайызы ретiнде есептеледi.

1.4.4. Азықтандыру жүйесiне қатысты құжаттаманы жүргiзу

Операторлар азықтандыру жүйесiн iң және қажет болған жағдайда жайылым кезеңi туралы жазбаларды жүргiзу тиiс. Атап айтқанда, олар азық атауының, соның iшiнде пайдаланылатын кез келген азық түрiн, мысалы, құрама азықты, рациондағы әртүрлi азық материалдарының үлесiн және өз фермасынан немесе сол аймақтан алынған азық үлесiн, сондай-ақ қажет болған жағдайда жайылымға қол жеткiзу кезеңдерiн, шектеулер қолданылатын шалғай мал шаруашылығы кезеңдерiн және 1.4.2 және 1.4.3 тармақтарының қолданылуын көрсететiн құжаттардың жазбаларын жүргiзу тиiс.

1.5. Денсаулық сақтау

1.5.1. Аурулардың алдын алу

1.5.1.1. Аурулардың алдын алу тұқымдар мен штамдарды таңдауға, мал шаруашылығы тәжiрибесiне, жоғары сапалы жемдi пайдалануға, жаттығулар жасауға мүмкiндiк беруге, тиiстi малдың тығыздығына және гигиеналық жағдайда сақталатын жеткiлiктi және қолайлы баспанаға негiзделген.

1.5.1.2. Иммунологиялық ветеринариялық дәрiлiк заттарды қолдануға рұқсат етiледi.

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егіншіліктегі сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қоспағандықтан

1.5.1.3. Химиялық синтезделген аллопатиялық ветеринариялық дәрілік заттарды, соның ішінде антибиотиктер мен химиялық синтезделген аллопатиялық химиялық молекулалардан тұратын болуы тиіс профилактикалық мақсатта қолдануға тыйым салынады.

1.5.1.4. Көбеюді бақылау немесе басқа мақсаттар үшін (мысалы, эструсты индукциялау немесе синхрондау) өсуді немесе өнімділік арттыратын заттарды (антибиотиктерді, коксицикстаттарды және басқа да жасанды өсу стимуляторларын қоса алғанда) және гормондарды және осыған ұқсас заттарды пайдалануға тыйым салынады.

1.5.1.5. Органикалық емес өндіріс бөлшектерінен мал алған кезде жергілікті жағдайларға сәйкес скринингтік сынақтар немесе карантиндік кезеңдер сияқты арнайы шаралар қолданылады.

1.5.1.6. Тазалау және дезинфекциялауға қатысты тек 24-бапқа сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген мал шаруашылығы ғимараттары мен құрылыстарын тазалау және дезинфекциялауға арналған өнімдер ғана пайдаланылуы мүмкін.

Операторлар осы өнімдерді пайдалану туралы жазбаларды, соның ішінде өнімді пайдалану күнін немесе күндерін, өнімнің атауын, ондағы белсенді заттарды және мұндай пайдалану орнын сақтауы тиіс.

1.5.1.7. Тұрғын үйлер, қоралар, жабдықтар және жиһаздар инфекциялардың таралуын және ауру тарататын организмдердің дамуын болдырмау үшін тиісті түрде тазалануы және дезинфекциялануы тиіс. Истелу және жәндіктер мен кеміргіштерді тартпау үшін нәжіс, зәр және желмеген немесе төгілген жем қажет болған жағдайда жиі алынып тасталуы тиіс. 9 және 24-баптарға сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген родентицидтер (тек тұзақтар) және өнімдер мен заттар ғимараттардағы және басқа да малдардағы жәндіктер мен басқа да зиянкестерді жою үшін пайдаланылуы мүмкін.

1.5.2. Ветеринарлық көмек

1.5.2.1. Егер жануарлардың денсаулығын қамтамасыз ету бойынша алдын алу шаралары қолданылғанына қарамастан, жануарлар ауырып қалса немесе жарақат алса, емдеу дереу басталуы тиіс.

1.5.2.2. Жануарлардың азап шегуіне жол бермеу үшін аурулар дереу емделуі тиіс; егер шөптік, гомеопатиялық және басқа да емдеу құралдарын қолдану орынсыз болса, қажет болған жағдайда, қатаң шарттармен және ветеринардың жауапкершілігімен антибиотиктерді қоса алғанда, химиялық жолмен синтезделген аллопатиялық ветеринариялық дәрілік препараттар қолданылуы мүмкін. Атап айтқанда, емдеу циклы мен тоқтату кезеңдеріне шектеулер анықталуы тиіс.

1.5.2.3. 24-бапқа сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген минералды тектес жем материалдары, 24-бапқа сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген тағамдық қоспалар, сондай-ақ фитотерапиялық және гомеопатиялық өнімдер антибиотиктерді қоса алғанда, химиялық синтезделген аллопатиялық ветеринариялық дәрілік заттармен өңдеуге қарағанда, олардың емдік әсері жануарлар түріне және олардың мақсатты жағдайына тиімді болған жағдайда басымдыққа ие болады.

1.5.2.4. Вакцинацияларды, паразиттік ауруларды емдеуді және басқа да міндетті ауруларды бақылау бағдарламаларын қоспағанда, жануар немесе жануарлар тобы 12 айлық кезең ішінде антибиотиктерді қоса алғанда, химиялық синтезделген аллопатиялық ветеринариялық дәрілік заттармен үштен астам емдеу курсы немесе өндірістік цикл бірі жылдан аз болса, бірі жылдан астам емдеу курсы алған жағдайда, тиісті мал немесе олардан алынған кез келген өнім органикалық өнім ретінде сатылмайды және мал 1.2-тармақта көрсетілген түрлендіру кезеңдерінен өтуі тиіс.

1.5.2.5. Химиялық синтезделген аллопатиялық ветеринариялық дәрілік затты, оның ішінде антибиотиктерді, қалыпты пайдалану жағдайында жануарға соңғы рет енгізу мен сол жануардан органикалық жолмен өндірілген өнімдерді өндіру арасындағы тоқтату кезеңі 2001/82/ЕС Директивасының 11-бабында белгіленген заңды тоқтату мерзімінен екі есе көп және кемінде 48 сағатты құрауы тиіс.

1.5.2.6. ЕО ережелеріне сәйкес талап етілетін адам мен жануарлардың денсаулығын қорғауға байланысты емдеу әдістеріне рұқсат етілген.

DQS Polska sp. z oo

DQS Polska sp. z oo компаниясындағы органикалық егiшiлiктегi
сертификаттау процесi мен өндiрiс ережелерiн iңсипаттамасы

1.5.2.7. Операторлар кез келген емдеудi қоса алғанда, жүргiзiлген жазбаларды немесе қосымша құжаттарды, атап айтқанда, емделген жануарлардың сәйкестендiрiлуiн, емдеу күнiн, диагнозын, дозасын, дәрiлiк препараттың атауын және қажет болған жағдайда ветеринариялық көмекке арналған ветеринариялық рецепт және нарыққа шығарар алдында және жануарлар өнiмдерiн органикалық деп таңбалар алдында қолданылатын тоқтату мерзiмiн сақтауы тиiс.

1.6. Үй-жайлар және ауыл шаруашылығы тәжiрибелер

1.6.1. Фимараттарды оқшаулау, жылыту және желдету ауа айналымының, шаң деңгейiн iң, температураның, салыстырмалы ылғалдылықтың және газ концентрациясының жануарлардың әл-ауқатын қамтамасыз ететiн шектерде сақталуын қамтамасыз ету тиiс. Фимарат жеткiлiкте табиғи желдетудi және жеткiлiкте табиғи жарықты қамтамасыз ету тиiс.

1.6.2. Малды ашық ауада ұстауға қолайлы климаттық жағдайлары бар аймақтарда малды баспанамен қамтамасыз ету мiндеттi емес. Мұндай жағдайларда жануарлардың қолайсыз ауа райы жағдайларынан қорғану үшiн баспаналарға немесе көлеңкелi жерлерге қол жеткiзу мүмкiндiгi болуы керек.

1.6.3. Фимараттардағы ферма жануарларының тығыздығы олардың жайлылығы мен әл-ауқатын қамтамасыз етедi және жануарлардың түрiне, тұқымына және жасына байланысты түрге тән қажеттiлiктерiн қанағаттандырады. Жануарлардың мiнiз-құлық қажеттiлiктерiде ескерiледi, олар топтың мөлшерiмен жынысына байланысты. Тығыздық жануарлардың әл-ауқатын оларға табиғи түрде тұруға, қозғалуға, оңай жатуға, бұрылуға, өздерiн күтуге, барлық табиғи қалыптарды қабылдауға және созылу немесе қанат қағу сияқты барлық табиғи қозғалыстарды орындауға жеткiлiкте кеңiстiк беру арқылы қамтамасыз етедi.

1.6.4. 14(3)-бапта көрсетiлген iске асыру актiлерiнде белгiленген үй-жайлар мен ашық жолдардың ең аз беткi аудандары, сондай-ақ үй-жайларға қатысты техникалық мәлiметтер сақталуы тиiс.

1.6.5. Ашық ауадағы аумақтар iшiна жабалуы мүмкiн. Баспана орындары ашық ауадағы аумақтар болып саналмайды.

1.6.6. Жалпы малдың тығыздығы ауыл шаруашылығы жерiн iңбiр гектарына жылына 170 кг органикалық азот шегiнен аспайды.

1.6.7. 1.6.6-тармақта көрсетiлген тиiстi мал басының тығыздығын анықтау үшiн құзыреттi орган мал шаруашылығы өнiмiн iң түрiне қойылатын әрбiр нақты талаптарда белгiленген сандық мәндер негiзiнде 1.6.6-тармақта көрсетiлген шектеуге сәйкес келетiн мал бiрлiктерiн белгiлейдi.

1.6.8. Кез келген жануар түрiн өсiру кезiнде торларды, қораптарды және жалпақ платформаларды пайдалануға рұқсат етiлмейдi.

1.6.9. Егер ферма жануары ветеринариялық себептермен жалғыз ұсталса, ол қатты бетте ұсталуы және төсек-орынмен немесе басқа қолайлы төсек-орынмен қамтамасыз етiлу тиiс. Жануар еркiн айнала алатын және толық ұзындығына дейiн созыла алатын болуы керек.

1.6.10. Органикалық жануарларды өте ылғалды немесе батпақты жерде орналасқан қоршауда ұстауға болмайды.

1.7. Жануарлардың әл-ауқаты

1.7.1. Жануарларды ұстайтын және тасымалдау және сою кезiнде жануарлармен жұмыс iстейтiн барлық адамдар жануарлардың денсаулығы мен әл-ауқатына қатысты қажеттiнегiзбiлiммен дағдыларға ие болуы керек және осы Ережеде белгiленген ережелердiң дұрыс қолданылуын қамтамасыз ету үшiн, атап айтқанда, Кеңес Ережесiнде (ЕО) № 1/2005 (1) және Кеңес Ережесiнде (ЕО) № 1099/2000 (2) талап ететiн тиiстi дайындықтан өту тиiс.

1.7.2. Мал шаруашылығы тәжiрибесi, соның iшiнде мал бағу тығыздығы және ұстау жағдайлары, жануарлардың даму, физиологиялық және этологиялық қажеттiлiктерiн iң қанағаттандырылуын қамтамасыз ету тиiс.

DQS Polska sp. z oo

DQS Polska sp. z oo компаниясындағы органикалық егiш лiктегi сертификаттау процесi мен өндiрiс ережелерiн iң сипаттамасы

1.7.3. Малдың ауа райы жағдайлары, маусым және жердiң жағдайы мүмкiндiк берген кезде жануарлардың еркiн қозғалуына мүмкiндiк беретiн ашық ауадағы аумақтарға, жақсырақ жайылымдарға тұрақты кiру мүмкiндiгi болуы тиiс, Одақ заңнамасы негiзiнде енгiзiлген адам мен жануарлардың денсаулығын қорғауға байланысты шектеулер мен мiндеттемелердi қоспағанда.

1.7.4. Мал саны малдың шамадан тыс жайылуын, топырақтың жырытылуын, жануарлардың немесе көңiлiң шашылуынан туындайтын эрозияны және ластануды азайту үшiн шектелу тиiс.

1.7.5. Малды байлауға немесе оқшаулауға тыйым салынады, жеке жануарларды қоспағанда, шектеулi мерзiмге және ветеринарлық себептермен негiзделген дәрежеде. Малды оқшаулауға тек жұмысшылардың қауiпсiздiгiне қауiптiнген кезде немесе жануарлардың әл-ауқаты мақсатында шектеулi мерзiмге рұқсат етiлу мүмкiн. Құзыреттi органдар малды мiнeз-құлық әдеттерiне сәйкес топтарға бөлу мүмкiн болмаған жағдайда, ең көбi 50 жануар (жас төлдi қоспағанда) бар шаруашылықтарда малды байлауға рұқсат бере алады, егер олар жайылым кезеңiнде жайылымдарға қол жеткiзе алса және жайылым мүмкiн болмаған кезде аптасына кемiнде екiрет ашық аспан астындағы жүгiрiстерге қол жеткiзе алса.

1.7.6. Ауыл шаруашылығы жануарларын тасымалдау ұзақтығы ең аз болуы тиiс.

1.7.7. Жануардың өмiр бойы, соның iшiнде сою кезiнде де, барлық азап, ауырсыну мен күйзелiс түрлерiнен аулақ болу және оларды барынша азайту керек.

1.7.8. Жануарлардың әл-ауқаты туралы Одақ заңнамасына енгiзiлген қосымша түзетулерге нұқсан келтiрмей, қойлардың құйрығын кесу, өмiрiн iң алғашқы үш күнiнде тұмсықтарын кесу және мүйiздерiн алу тек әрбiр жағдайға жеке-жеке рұқсат етiлу мүмкiн, егер бұл тәжiрибелер фермадағы жануарлардың денсаулығын, әл-ауқатын немесе гигиенасын жақсартса немесе жұмысшылардың қауiпсiздiгiне қауiптiнeсe. Бүршiктерiн кесуге тек әрбiр жағдайға жеке-жеке рұқсат етiлу мүмкiн, егер ол фермадағы жануарлардың денсаулығын, әл-ауқатын немесе гигиенасын жақсартса немесе жұмысшылардың қауiпсiздiгiне қауiптiнeсe. Құзыреттi орган бұл процедураларды пайдалануға тек оператор олардың қажеттiлiгiн мөлiмдеген және тиiстi түрде негiздеген және оларды бiлiктi мамандар жүргiзген жағдайда ғана рұқсат бередi. (1) 1.

Тасымалдау және онымен байланысты операциялар кезiнде жануарларды қорғау және 64/432/ЕЕС және 93/119/ЕС директиваларына және (ЕC) № 1255/97 директиваларына өзгерiстер енгiзу туралы 2004 жылғы 22 желтоқсандағы Кеңестiң 1/2005 қаулысы (OJ L 3, 5.1.2005, 1-бет). (2) 2. Жануарларды өлтiру кезiнде қорғау туралы 2009 жылғы 24 қыркүйектегi Кеңестiң 1099/2009 қаулысы (OJ L 303, 18.11.2009, 1-бет).

1.7.9. Жануарлардың кез келген азап шегуiн тиiстi анестезия немесе ауырсынуды басатын дәрiлердi қолдану және процедураларды жүргiзу үшiн бiлiктi мамандарды тарту, сондай-ақ процедураларды жануарға ең қолайлы жаста орындау арқылы барынша азайту керек.

1.7.10. Физикалық кастрация өнiм сапасы мен дәстүрлi өндiрiс тәжiрибесiн сақтаумен негiзделген жағдайларда ғана рұқсат етiледi, бiрақ тек 1.7.9-тармақта көрсетiлген шарттар орындалған жағдайда ғана.

1.7.11. Жануарларды тиеу және түсiру мәжбүрлеусiз немесе кез келген электрлiк немесе басқа ауыртатын тiртiркендiргiштерсiз жүзеге асырылады. Тасымалдау алдында да, тасымалдау кезiнде де аллопатиялық седативтi дәрiлердi қолдануға тыйым салынады.

1.7.12. Операторлар қабылданған кез келген нақты шараларды және 1.7.5, 1.7.8, 1.7.9 немесе 1.7.10 тармақтарын қолданудың негiздемесiн қоса алғанда, жазбаларды немесе қосымша құжаттарды сақтауы тиiс. Қоймадан шығатын жануарлар үшiн, қажет болған жағдайда, келесi деректер тiркелуi тиiс: жасы, жануарлар саны, сойылатын жануарлардың салмағы, тиiстi сәйкестендiру (жеке немесе топтама/табын/ұя), кету күнi және баратын жерi.

1.8. Өңделмеген өнiмдердi дайындау

Фермадағы жануарларға өңдеуден басқа дайындау операциялары жүргiзiлген жағдайда, IV бөлiмнiң 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 және 2.2.3-тармақтарында белгiленген жалпы талаптар мұндай операцияларға mutatis mutandis қолданылады.

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егіншіліктегі сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қысқарту

1.9. Қосымша жалпы ережелер

1.9.1. Ірі қара мал, қой, ешкі және жылқылар үшін 1.9.1.1. Тамақтану

Тамақтануға келесі ережелер қолданылады:

(а) жемнің кем дегенде 60%-ы сол фермадан алынуы тиіс немесе бұл мүмкін болмаған жағдайда немесе мұндай жем болмаған жағдайда, сол аймақтан алынған жем мен жем материалын пайдалана отырып, басқа органикалық немесе конверсиялау өндірісі бөлшектері мен және жем операторларымен бірлесіп өндірілуі тиіс.

Бұл пайыз 2024 жылдың 1 қаңтарынан бастап 70%-ға дейін арттырылады;

(b) жағдайлар мүмкіндік берген кезде жануарлар жайылымға қол жеткізе алады;

(c) (b) тармағына қарамастан, бір жастан асқан бұқаларға жайылымға немесе ашық аспан астындағы аумақтарға кіру мүмкіндігі берілуі тиіс;

(d) егер жануарлар жайылым кезеңінде жайылымдарға қол жеткізе алса және қысқы баспана жүйесі жануарлардың еркін қозғалуына мүмкіндік берсе, қыс айларында ашық ауадағы алаңдарды қамтамасыз ету міндеттемесі алынып тасталуы мүмкін;

(e) өсірілу жүйесі жылдың әртүрлі уақыттарында жайылымдардың қолжетімділігіне сәйкес оларды барынша пайдалануға негізделген;

(f) күнделікті рационның құрғақ затының кем дегенде 60%-ы ірімшікпен, жасыл жеммен, кептірілген жеммен немесе сүрлемнен тұруы керек. Сүт өндіруге арналған жануарлар үшін бұл жемдердің үлесі лактацияның алғашқы кезеңінде үш айға дейін ең көбі 50%-ға дейін азайтылуы мүмкін.

1.9.1.2. Үй-жайлар және мал шаруашылығы тәжірибелері

Ауыл шаруашылығына және шаруашылық жүргізуге келесі талаптар қойылады:

a) бөлмелердегі еден тегіс, бірақ тайғақ емес;

(b) үй-жайда жату немесе демалу үшін жеткілікті ыңғайлы, таза және құрғақ аймақ, тақтайшаларсыз берік құрылым болуы тиіс. Демалу аймағында қоқыспен жабылған кең, құрғақ жату орны болуы тиіс. Қоқыс сабаннан немесе басқа да қолайлы табиғи материалдан тұруы тиіс. Қоқыс 24-бапқа сәйкес органикалық өндірісте пайдалану үшін тыңайтқыштар немесе топырақ кондиционерлер ретінде рұқсат етілген кез келген минералды өнімдермен жақсартылып, байытылуы мүмкін;

(c) 3(1)-баптың бірінші тармақшасының (a) тармағына және екінші тармақшасына қарамастан 2008/119/ЕС Кеңес Директивасының 3(1) бабына сәйкес (1), бір аптадан асқан бұзауларды жеке қораптарда ұстауға тыйым салынады, жеке жануарларды қоспағанда, шектеулі мерзімге және ветеринарлық себептер бойынша қажет болған жағдайда;

(d) Егер бұзау ветеринарлық себептермен жалғыз ұсталса, ол қатты бетте ұсталуы және төсек орнымен қамтамасыз етілуі тиіс. Бұзау еркін айналатын және толық бойына созылатын болуы керек.

1.9.2. Cervidae-ге қатысты 1.9.2.1.

Тамақтану

Тамақтануға келесі ережелер қолданылады:

(a) жемнің кем дегенде 60%-ы сол фермадан алынуы тиіс немесе бұл мүмкін болмаған жағдайда немесе мұндай жем болмаған жағдайда, сол аймақтан алынған жем мен жем материалын пайдалана отырып, басқа органикалық немесе конверсиялау өндірісі бөлшектері мен және жем операторларымен бірлесіп өндірілуі тиіс.

Бұл пайыздық мөлшерлеме 2024 жылдың 1 қаңтарынан бастап 70%-ға дейін арттырылады.

(b) жағдайлар мүмкіндік берген кезде жануарлар жайылымға қол жеткізе алады;

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық өңіш л ктег
сертификаттау процес мен өнд р с ережелер н ң сипаттамасы

(с) жайылым кезең нде жануарлар жайылымдарға қол жетк зе алатын және қысқы баспана жүйес жануарлардың ерк н қозғалуына мүмк нд к берет н жағдайларда, қыс айларында ашық ауадағы алаңдарды қамтамасыз ету м ндеттемес алынып тасталуы мүмк н;

(d) өс ру жүйес жайылымдарды жыл бойы олардың қолжет мд л г не сәйкес барынша пайдалануға нег зделу ти с; (1) бұзауларды қорғаудың ең төменг стандарттарын белг лейт н 2008 жылғы 18 желтоқсандағы 2008/119/ЕС Кеңес директивасы (OJ L 10, 15.1.2009, 7-бет).

е) күндел кт жем рационының құрғақ затының кем дегенде 60%-ы р жемнен, жасыл жемнен, кепт р лген жемнен немесе сүрлемнен тұруы ти с. Сүт берет н аналық мойынт рек сиырлар үш н бұл жемдерд ң үлес лактацияның алғашқы кезең нде үш айға дей н 50%-ға дей н азайтылуы мүмк н;

f) вегетациялық кезеңде жайылым табиғи жолмен жайыла алуы керек. Жайылымға жем бере алмайтын жайылымдарда жануарларды ұстауға тыйым салынады.

g) қосымша азықтандыруға тек ауа райының қолайсыздығына байланысты жайылым мүмк нд ктер жетк л кс з болған жағдайда ғана рұқсат ет лед ;

h) Қойларда ұсталатын жануарлар таза, тұщы сумен қамтамасыз ет лу ти с. Табиғи су көз жоқ жерлерде суару орындары қарастырылуы ти с.

1.9.2.2. Үй-жайлар және мал шаруашылығы тәж рибелер

Ауыл шаруашылығына және жер учаскелер не келес ережелер қолданылады:

a) құстарға жануарларға қау п төнд рмейт н жасырынатын орындар, баспаналар және қоршаулар бер лед ;

ә) бұғы қоршауларында жануарлар балшықта домалап жүру керек, бұл оларға жүндер н тазалауға және дене температурасын реттеуге мүмк нд к беред ;

в) барлық бөлмелердег еден тег с, б рақ тайғақ емес;

d) барлық бөлмелерде тақтайшасыз, бер к конструкциядан жасалған жетк л кт үлкен, жайлы, таза және құрғақ жату/демалу алаңы болуы ти с. Демалу алаңында қоқыспен жабылған кең, құрғақ жату алаңы болуы ти с. Қоқыс сабаннан немесе басқа да қолайлы табиғи материалдан тұруы ти с. Қоқыс органикалық өнд р сте пайдалану үш н тыңайтқыш немесе топырақ жұмсартқыш рет нде 24-бапқа сәйкес рұқсат ет лген кез келген минералды өн мдермен жақсартылып, байытылуы мүмк н;

e) азықтандыру алаңдары ауа райынан қорғалған және жануарлар мен олардың күтуш лер үш н қолжет мд жерлерде орналасуы керек. Азықтандыру алаңдарының жанындағы жер төселген болуы керек, ал азықтандыру сөрес жабық болуы керек;

(f) егер жемге үзд кс з қол жетк зуд қамтамасыз ету мүмк н болмаса, жем беру орындары барлық жануарлар б р уақытта жей алатындай ет п жобалануы ти с.

1.9.3. Шошқалар үш н 1.9.3.1.

Тамақтану

Тамақтануға келес талаптар қойылады:

(a) жемн ң кем дегенде 30%-ы сол фермадан алынуы ти с немесе бұл мүмк н болмаған жағдайда немесе мұндай жем болмаған жағдайда, сол аймақтан алынған жем мен жем материалдарын пайдалана отырып, басқа органикалық немесе конверсиялау өнд р с бөл мшелер мен және жем операторларымен б рлес п өнд р лу ти с;

б) күндел кт жем рационына жаппай, жасыл жем, кепт р лген жем немесе сүрлем қосылады;

(с) фермерлер тек органикалық өнд р стен ақуызды жем ала алмаған және құзыретт орган органикалық ақуызды жемн ң жетк л кт мөлшерде жоқ екен н растаған жағдайда,

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егiш лiктегi сертификаттау процесi мен өндiрiс ережелерiн iң сипаттамасы

Органикалық емес ақуызды жемдi келесi шарттар орындалған жағдайда 2026 жылдың 31 желтоқсанына дейiн пайдалануға болады:

- (i) ол органикалық түрде қолжетiмдi емес;
- (ii) химиялық ерiткiштерсiз өндiрiлген немесе дайындалған;
- (iii) оны қолдану салмағы 35 кг-ға дейiнгi торайларды арнайы ақуыз қосылыстарымен тамақтандырумен шектеледi; және

(iv) бұл жануарлар үшiн 12 айлық кезеңдегi рұқсат етiлген ең жоғары пайыз 5%-дан аспайды. Ауыл шаруашылығынан алынған жемнiң құрғақ затының пайызы есептеледi.

1.9.3.2. Үй-жайлар және мал шаруашылығы тәжiрибелерi

Ауыл шаруашылығына және жер учаскелерiне келесi ережелер қолданылады:

- a) бөлмелердегi еден тегiс, бiр ақпайға емес;
- (b) үй-жайда жату немесе демалу үшiн жеткiлiктi ыңғайлы, таза және құрғақ аймақ, тақтайшаларсыз берiк құрылым болуы тиiс. Демалу аймағында қоқыспен жабылған кең, құрғақ жату орны болуы тиiс. Қоқыс сабаннан немесе басқа да қолайлы табиғи материалдан тұруы тиiс. Қоқыс 24-бапқа сәйкес органикалық өндiрiсте пайдалану үшiн тыңайтқыштар немесе топырақ кондиционерлерi ретiнде рұқсат етiлген кез келген минералды өнiмдермен жақсартылып, байытылуы мүмкiн;
- (c) қорадағы барлық шошқалар бiр уақытта жатуы үшiн жеткiлiктi үлкен сабаннан немесе басқа қолайлы материалдан жасалған төсек жабдықтары бар төсек арқашан болуы керек, осылайша әрбiр шошқа мүмкiндiгiнше көп орын алады;
- (d) аналық шошқалар топ-топ болып ұсталады, жұктiлiктiң соңғы кезеңдерiнде және емзiу кезеңiнде аналық шошқалар өз жүгiрiстерiнде еркiн қозғала алатын және олардың қозғалысы тек қысқа мерзiмге шектеледi мүмкiн;
- (e) сабанға қосымша талаптар қойылған жағдайда, төлдеудiң күтiлетiн күнiнен бiрнеше күн бұрын, аналық шошқаларға ұя салуға мүмкiндiк беретiн жеткiлiктi сабан немесе басқа да қолайлы табиғи материал берiлуi тиiс;
- f) Жолдар шошқалардың өздерiн көмiп, тамыр жаюына мүмкiндiк бередi. Тамыр жаю үшiн әртүрлi субстраттарды пайдалануға болады.

1.9.4. Құс шаруашылығы жағдайында

1.9.4.1. Жануарлардың шығу тегi

Интенсивтi өндiрiс әдiстерiн қолданбау үшiн құс етiең төменгi сою жасына жеткенше өсiрiледi немесе ашық ауада өсiруге бейiмделген баяу өсетiн құс тұқымдары сақталады.

Құзыреттi орган баяу өсетiн желiлерге критерийлер белгiлейдi немесе осындай желiлердiң тiзiмiн жасайды және бұл ақпаратты операторларға, басқа мүше мемлекеттерге және Комиссияға қолжетiмдi етедi.

Егер фермер баяу өсетiн құс жейделерiн пайдаланбаса, келесi ең төменгi сою жасы қолданылады:

- a) тауықтар үшiн 81 күн;
- b) капондар үшiн 150 күн;
- c) Пекин үйректерi үшiн 49 күн;
- d) аналық мускус үйректерi үшiн 70 күн;
- e) мускус үйректерiнiң аталықтары үшiн 84 күн;
- f) Мулард үйректерi үшiн 92 күн;
- g) теңiз құстары үшiн 94 күн;

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егіншіліктегі сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қысқарту

(h) аталық күркетауықтар мен қуырылған қаздар үшін 140 күн; және

i) аналық күркетауықтар үшін 100 күн.

1.9.4.2. Тамақтану

Тамақтануға келесі ережелер қолданылады:

(a) жемнің кем дегенде 30%-ы ферманың өзнен алынуы тиіс немесе бұл мүмкін болмаған жағдайда немесе мұндай жем болмаған жағдайда, сол аймақтан алынған жем мен жем материалдарын пайдалана отырып, басқа органикалық немесе конверсиялау өндіріс бөлмшелерімен және жем операторларымен бірлесіп өндірілуі тиіс;

(b) күнделікті жем рационына жаппай, жасыл жем, кептірілген жем немесе сүрлем қосылады;

(c) фермерлер құс түрлеріне арналған органикалық өндірістен тек ақуызды жем ала алмаған және құзыретті орган органикалық ақуызды жемнің жеткілікті мөлшерде жоқ екенін растаған жағдайда, органикалық емес ақуызды жемді 2026 жылдың 31 желтоқсанына дейін келесі шарттар орындалған жағдайда пайдалануға болады:

(i) ол органикалық түрде қолжетімді емес;

(ii) химиялық еріткіштермен өндірілген немесе дайындалған;

(iii) оны пайдалану жас құстарды арнайы ақуыз қосылыстарымен азықтандырумен шектеледі; және

(iv) бұл жануарлар үшін 12 айлық кезеңдегі рұқсат етілген ең жоғары пайыздық мөлшер 5%-дан аспайды.

Ауыл шаруашылығынан алынған жемнің құрғақ затының пайыздық үлесін есептеу қажет.

1.9.4.3. Жануарлардың әл-ауқаты

Тіршіліктің жұлуға тыйым салынады.

1.9.4.4. Үй-жайлар және мал шаруашылығы тәжірибелер

Ауыл шаруашылығына және шаруашылық жүргізуге келесі талаптар қойылады:

(a) еден ауданының кем дегенде үштен бір бөлігі қатты, яғни тақтайшалардан немесе торлардан тұрғызылмаған және сабан, ағаш үгіңділер, құм немесе шымтезек сияқты қоқыс материалдарымен жабылған;

(ә) жұмыртқалайтын тауық қораларында нәжісті жинауға жеткілікті үлкен алаң бар;

(c) құстың жаңа партиясы енгізілгенге дейін ғимараттар малдан босатылуы тиіс. Осы уақыт ішінде ғимараттар мен жабдықтар тазалануы және дезинфекциялануы тиіс. Сонымен қатар, әрбір партия құс өсірілгеннен кейін, өсімдіктердің қайта өсінуі мүмкіндік беру үшін мүше мемлекеттер белгілейтін мерзімге жолдар бос қалдырылуы тиіс. Оператор мұндай мерзімді қолдануды растайтын жазбаларды немесе құжаттаманы сақтауы тиіс. Бұл талаптар құстар топ-топ болып өсірілмеген, жолдарда ұсталмаған және күн бойы еркін қозғала алатын жағдайларда қолданылмайды;

(d) құстардың өмірін кемінде үштен бір бөлігінде ашық ауа аймақтарына қол жеткізілуі тиіс. Дегенмен, жұмыртқалайтын тауықтар мен союға арналған құстар, Одақ заңнамасы негізінде енгізілген уақытша шектеулерді қоспағанда, өмірін кемінде үштен бір бөлігінде ашық ауа аймақтарына қол жеткізілуі тиіс;

(e) Одақ заңнамасы негізінде енгізілген уақытша шектеулерді қоспағанда, мүмкіндігінше ерте жастан бастап және физиологиялық және физикалық жағдайлар мүмкіндік берген кезде ашық ауаға үздіксіз қол жеткізу қамтамасыз етіледі;

(f) 1.6.5-тармақтан ауытқу арқылы, 18 аптаға толмаған ұрпақ өсіретін құстар мен торғайлар жағдайында, 1.7.3-тармақта белгіленген шарттар Одақ заңнамасы негізінде енгізілген адам мен жануарлардың денсаулығын қорғауға байланысты шектеулер мен міндеттемелерге қатысты орындалған және нәтижесінде 18 аптаға толмаған ұрпақ өсіретін құстар мен торғайлар ашық ауа аймақтарына қол жеткізілмейтін жағдайларда, қоралар ашық ауа аймақтары болып саналады және мұндай жағдайларда оларды басқа құстардан бөлетін сым тормен қоршалады;

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық өндірістің сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қарастыратын сипаттамасы

(g) құстарға арналған ашық алаңдар құстардың жеткілікті мөлшерде суарғыштарға оңай қол жеткізуін қамтамасыз етуі тиіс;

(h) құстарға арналған ашық алаңдар негізінен өсімдіктермен жабылған;

(i) белгіленген аумақта жемшөптің қолжетімділігі шектеулі болған жағдайда, мысалы, ұзақ мерзімді қар жамылғысы немесе құрғақшылық салдарынан, құс рационның құрамына бір жемді қосымша беру енгізілуі тиіс;

(j) құстар Одақ заңнамасы негізінде белгіленген шектеулерге немесе міндеттемелерге байланысты үйде ұсталған жағдайда, құстардың этиологиялық қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін жеткілікті мөлшерде бір жем мен тиісті материалға тұрақты қол жеткізуі тиіс;

(k) су құстары ауа райы мен гигиена жағдайлары мүмкіндік берген кезде, түрге тән қажеттіліктер мен жануарлардың әл-ауқаты талаптарын қанағаттандыру үшін өзенге, тоғанға, көлге немесе бассейнге кіре алады; ауа райы жағдайлары мүмкіндік бермеген кезде, олардың бастарын салбыратып, қауырсындарын тазалауға мүмкіндік беретін су болуы тиіс;

(l) табиғи жарық жасанды жарықпен толықтырылуы мүмкін, осылайша тәулігіне жарықтандырудың максималды ұзақтығы 16 сағатты құрайды, ал жасанды жарықсыз кемінде сегіз сағат үздіксіз түнгі демалыс кезеңі болады;

(m) өндірістің бөлмесідегі союға арналған құс қораларының жалпы пайдалы ауданы 1600 м² аспайды;

(n) тауық қораның бір бөлмесінде 3000-нан артық жұмыртқалаған тауықтарға рұқсат етілмейді.

1.9.5. Қояндар үшін 1.9.5.1.

Тамақтану

Тамақтануға келесі талаптар қойылады:

(a) жемнің кем дегенде 70%-ы ферманың өзнен алынады немесе бұл мүмкін болмаған жағдайда немесе мұндай жем болмаған жағдайда, сол аймақтан алынған жем мен жем материалдарын пайдалана отырып, басқа органикалық немесе конверсиялау өндірісі бөлмесілер мен және жем операторларымен бірлесіп өндіріледі;

ә) жағдайлар мүмкіндік берген кезде қояндар жайылымға қол жеткізе алады;

с) басқару жүйесі жылдың белгіленген уақыттарында жайылымдардың қолжетімділігіне сәйкес оларды барынша пайдалануға негізделген;

d) Шөп жеткілікті мөлшерде болмаған кезде, сабан немесе шөп сияқты талшықты жем берілуі тиіс. Азықтың өсімдіктер рационның кем дегенде 60%-ын құрауы керек.

1.9.5.2. Үй-жайлар және мал шаруашылығы тәжірибелер

Ауыл шаруашылығына және шаруашылық жүргізуге келесі талаптар қойылады:

(a) тұрғын үйде тақтайшаларсыз, берік конструкциядан жасалған жеткілікті ыңғайлы, таза және құрғақ жату/демалу алаңы болуы тиіс. Демалу алаңында қоқыспен жабылған кең, құрғақ жату алаңы болуы тиіс. Қоқыс сабаннан немесе басқа да қолайлы табиғи материалдан тұруы тиіс. Қоқыс 24-бапқа сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға арналған тыңайтқыштар немесе топырақ кондиционерлер ретінде рұқсат етілген кез келген минералды өнімдермен жақсартылып, байытылуы мүмкін;

ә) қояндар топ-топ болып ұсталады;

в) шаруашылықтар сыртқы жағдайларға бейімделген төзімді тұқымдарды ұстайды;

d) қояндар мыналарға қол жеткізе алады:

(i) қараңғы жасырынатын жерлер бар жабық баспана;

(ii) өсімдіктер бар ашық қоршау, жақсырақ жайылым;

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық өнімнің сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін сипаттамасы

(iii) олар үй ішінде немесе сыртында отыра алатын биік платформа;

(iv) барлық емзетін аналықтарға арналған ұя салатын материал.

1.9.6. Араларға қатысты

1.9.6.1. Жануарлардың шығу тегі

Ара шаруашылығында *Apis mellifera* түріне және оның жергілікті экотиптеріне басымдық беріледі.

1.9.6.2. Тамақтану

Тамақтануға келесі ережелер қолданылады:

а) өндіріс маусымының соңында ұяларда аралардың қыста аман қалуы үшін жеткілікті бал мен тозаң қоры қалады;

б) Ара колонияларын жасанды түрде тамақтандыруға тек ұяның тіршілігіне климаттық жағдайлар қауіп төндірген кезде ғана рұқсат етіледі. Мұндай жағдайларда ара колониялары органикалық балмен, органикалық тозаңмен, органикалық қант шәрбатымен немесе органикалық қантпен қоректенеді.

1.9.6.3. Денсаулық сақтау

Денсаулықты қорғауға қатысты келесі ережелер қолданылады:

(а) рамаларды, ара ұяларын және тарақтарын, атап айтқанда зиянкестерден қорғау үшін тек тұзақтарда қолданылатын кеміргіштерге қарсы препараттарды және 9 және 24-баптарға сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген тиісті өнімдер мен заттарды пайдалануға болады;

б) омарталарды зарарсыздандыру үшін ыстық буды пайдалану және тікелей күн сәулесінің әсеріне ұшырау сияқты физикалық құралдарды пайдалануға рұқсат етіледі;

(с) құрттарды жою тәжірибесіне тек *Varroa* деструктор инфекциясын оқшаулау мақсатында ғана рұқсат етіледі;

г) егер алдын алу шараларына қарамастан, колониялар ауырып қалса немесе жұқтырылса, олар дереу емделуі керек және қажет болған жағдайда оларды оқшауланған омарталарға орналастыруға болады;

д) *Varroa* деструкторлық инфекциясы кезінде құмырсқа, сүт, сары және қымыздық қышқылдарын, сондай-ақ ментол, тимол, эвкалиптол немесе камфораны қолдануға болады;

(ф) 9 және 24-баптарға сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген өнімдер мен заттардан басқа, антибиотиктерді қоса алғанда, химиялық синтезделген аллопатиялық дәрілік заттармен өңдеу қолданылған жағдайда, өңделетін колониялар өңдеу кезеңінде оқшауланған омарталарға орналастырылады және барлық балауыз органикалық омарталардан алынған балауызбен ауыстырылады.

Содан кейін, мұндай отбасылар үшін 1.2.2-тармақта көзделген түрлендіру 12 айлық мерзімге қолданылады.

1.9.6.4. Жануарлардың әл-ауқаты

Ара шаруашылығына келесі қосымша жалпы ережелер қолданылады:

а) ара шаруашылығы өнімдерін жинауға байланысты әдістерінде ұялардағы араларды жоюға тыйым салынады;

ә) араларды кесуге, мысалы, аналық араның қанаттарын кесуге тыйым салынады.

1.9.6.5. Үй-жайлар және мал шаруашылығы тәжірибелері

Ауыл шаруашылығына және жер учаскелеріне келесі ережелер қолданылады:

(а) омарта шаруашылықтары негізінен органикалық жолмен өндірілген дақылдардан немесе тиісті жағдайларда өздігінен өсетін өсімдіктерден, органикалық өндіріс ережелеріне сәйкес басқарылмайтын ормандардан немесе тек қоршаған ортаға әсер аз әдістермен өңделген дақылдардан тұратын нектар мен тозаң көздері бар аумақтарға орналастырылуы тиіс;

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық өнімдердің сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерінің сипаттамасы

b) омарта шаруашылықтары ара өнімдердің қалыптасуына немесе ара денсаулығының нашарлауына әкелуі мүмкін көздерден жеткілікті қашықтықта орналасқан;

(c) омарта шаруашылығы омарта шаруашылығынан 3 км радиуста нектар мен тозаң көздерінен органикалық жолмен өсірілген өсімдіктерден немесе өсімдіктерден өсетін өсімдіктерден немесе 1305/2013 (ЕО) ережесінің 28 және 30-баптарында белгіленген әдістерге сәйкес келетін, қоршаған ортаға әсер аз әдістермен өңделген дақылдардан тұратындай етіп орналастырылуы тиіс, бұл ара шаруашылығын органикалық деп тануға қауіп төндірмейді. Бұл талаптар гүлденбейтін немесе ара ұялары ұйықтап жатқан аймақтарға қолданылмайды;

(d) ара шаруашылығында қолданылатын ұялар мен материалдар негізінен қоршаған ортаның немесе ара шаруашылығы өнімдерінің қалыптасуына тудырмайтын табиғи материалдардан жасалуы тиіс;

e) жаңа ретастарға қолданылатын балауыз экологиялық өндіріс бөлшектерінен алынады;

f) есекжемді емдеу үшін тек прополис, балауыз және өсімдік майлары сияқты табиғи өнімдерді қолдануға болады;

g) бал алу операциялары кезінде синтетикалық репелленттерді пайдалануға тыйым салынады;

з) құрамында құрттары бар ұялардан бал алуға тыйым салынады;

(i) егер ара шаруашылығы мүше мемлекеттер органикалық ара шаруашылығы мүмкін емес аймақтар немесе аймақтар ретінде белгіленген аймақтарда немесе аумақтарда жүзеге асырылса, ол органикалық болып саналмайды.

1.9.6.6. Құжаттаманы сақтау міндеттемесі

Операторлар аралар колониясына қолжетімді аумақтардың осы Ереженің талаптарына сәйкес келетінін көрсететін бақылау органына немесе бақылау органына ұсынылатын тиісті масштабтағы картаны немесе ара ұяларының орналасқан жерінің географиялық координаттарын сақтауы тиіс.

Омарта шаруашылығының тізіліміне қоректендіруге қатысты келесі ақпарат енгізілуі тиіс: пайдаланылған өнімнің атауы, күндер, мөлшер және өнім пайдаланылған ұяшықтар.

Омарта орналасқан аймақ омарталардың анықталуымен және қоныс аудару кезеңімен бірге жазылады.

Бал жинауды және бал алуды қоса алғанда, барлық қабылданған шаралар омарта тізілімінде тіркеледі. Бал жинау мөлшері мен күндері де тіркелуі керек.

III бөлім: Балдырлар мен аквамәдениет жануарларын өндіру туралы ережелер – қолданылмайды

IV бөлім: Өңделген азық-түлік өндірісі туралы ережелер

9, 11 және 16-баптарда белгіленген жалпы өндіріс ережелерінен басқа, осы бөлімде белгіленген талаптар өңделген тағамның органикалық өндірісінде қолданылады.

1. Өңделген тағам өнімдерінің өндірісінде қойылатын жалпы талаптар

1.1. Тағамдық қоспалар мен өңдеуге көмектесетін құралдар және тамақ өнімдерінің өңдеуде, сондай-ақ ыстау сияқты басқа да өңдеу тәжірибелерінде қолданылатын басқа заттар мен ингредиенттер жақсы өндірістік тәжірибе қағидастарына сәйкес келеді (1).

1.2. Өңделген тағам өнімдерінің өндірісінде операторлар маңызды өңдеу кезеңдерін жүйелі түрде анықтауға негізделген тиісті рәсімдерді белгілеу және сақтауы тиіс.

1.3. 1.2-тармақта көрсетілген рәсімдерді қолдану өндірілген өнімдердің әрқашан осы Ережеге сәйкес өңделуін қамтамасыз етеді.

1.4. Субъектілер 1.2-тармақта көрсетілген рәсімдерді сақтауға және 28-бапқа нұқсан келтірмей, сол рәсімдерді орындауға және, атап айтқанда:

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егіншіліктегі сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қамтамасыз ету

- (a) сақтық шараларын қабылдау және сол шаралардың жазбаларын жүргізу;
- (b) тиісті тазалау шараларын жүзеге асыру, олардың тиімділігін бақылау және осы шаралардың жазбаларын жүргізу;
- (c) органикалық емес өнімдердің нарыққа органикалық өндіріске қатысты белгісімен шығарылмауын қамтамасыз ету.

1.5. Дайындау кезінде өңделген органикалық, конверсияға дейінгі және органикалық емес өнімдер уақытпен кеңістікте бөлек сақталады. Егер органикалық, конверсияға дейінгі немесе органикалық емес өнімдер кез келген комбинацияда өңдеу қондырғысында өңделсе немесе сақталса, оператор:

- (a) құзыретті органға немесе қажет болған жағдайда бақылау органына немесе бақылау органына тиісінше хабарлау; (1) Тамақ өнімдері мен жанасуға арналған материалдар мен бұйымдарға арналған жақсы өндірістік тәжірибе туралы 2006 жылғы 22 желтоқсандағы № 2023/2006 Комиссия ережесін (ЕС) 3(а) бабында анықталғандай, жақсы өндірістік тәжірибелер (GMP) (OJ L 384, 29.12.2006, 75-бет).
- (b) өндірісті толығымен тоқтатылғанға дейін операцияларды үздіксіз жүргізу, бұл олардың кез келген басқа өнім түрімен (органикалық, қайта өңдеуден өткен немесе органикалық емес) орындалатын ұқсас операциялардан уақыт немесе кеңістік бойынша бөлнуін қамтамасыз етеді;
- (c) операцияларға дейін және одан кейін органикалық өнімдерді, қайта өңдеудегі өнімдерді және органикалық емес өнімдерді уақыт немесе кеңістік бойынша бір-бірінен бөлнуін қамтамасыз ететіндей етіп сақтайды;
- d) өңделген барлық әрекеттер мен көлемдердің жаңартылған жазбасын ұсынады;
- (e) партияларды анықтауды қамтамасыз ету және органикалық, қайта өңдеуге дайын және органикалық емес өнімдерді араластыруды немесе алмастыруды болдырмау үшін қажетті шараларды қабылдау;
- f) органикалық немесе қайта өңдеуге дайын өнімдер тек өндірістік жабдықты тиісті түрде тазалағаннан кейін ғана өңдейді.

1.6. Органикалық азық-түлік өңдеу және сақтау кезінде жоғалған қасиеттерді қалпына келтіретін, органикалық азық-түлік өңдеу кезіндегі немқұрайлылықтың салдарын түзетін немесе басқаша түрде органикалық азық-түлік ретінде сатуға арналған өнімдердің шынайы табиғаты туралы жаңылыстыруы мүмкін өнімдер, заттар және әдістер пайдаланылмауы тиіс.

1.7. Субъектілер органикалық емес заттарды пайдалануға рұқсаттарды растайтын құжаттаманы сақтауы тиіс. 25-бапқа сәйкес өңделген органикалық тамақ өнімдерінің өндірілеуіне арналған ауылшаруашылық тектес ингредиенттер, егер олар осындай рұқсаттарды алған немесе пайдаланған болса.

2. Өңделген тағам өнімдерінің өндірілеуіне қойылатын егжей-тегжейлі талаптар

2.1. Өңделген органикалық тағамның құрамына қатысты келесі шарттар орындалады:

- (a) қарастырылып отырған өнімнің негізінен ауыл шаруашылығынан алынған ингредиенттерден немесе I қосымшада көрсетілген тамақ ретінде пайдалануға арналған өнімдерден өндіріледі; өнімнің негізінен осы өнімдерден өндірілетін анықтау мақсатында қосылған су мен тұз ескерілмейді;
- b) органикалық ингредиент сол ингредиентпен бірге органикалық емес түрде болмайды;
- c) конверсия кезіндегі ингредиент сол ингредиентпен бірге органикалық немесе органикалық емес түрде болмайды.

2.2. Тамақ өнімдерінің өңдеуде белгілі бір өнімдер мен заттарды пайдалану

2.2.1. Тамақ өнімдерінің өңдеуде, VI бөлімнің 2-тармағы қолданылатын шарап секторынан алынған өнімдер мен заттарды және VII бөлімнің 1.3-тармағы қолданылатын ашытқыны қоспағанда, тек тағамдық қоспаларды, өңдеуге арналған құралдарды және органикалық емес заттарды пайдалануға болады.

DQS Polska sp. z oo

DQS Polska sp. z oo компаниясындағы органикалық егіншіліктегі сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерінің сипаттамасы

24 немесе 25-баптарға сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген ауылшаруашылық тектес ингредиенттер және 2.2.2-тармақта көрсетілген өнімдер мен заттар.

2.2.2. Тамақ өнімдерінің өңдеуде келесі өнімдер мен заттар пайдаланылуы мүмкін:

(a) тамақ өнімдерінің өңдеуде әдетте қолданылатын микроорганизмдер мен тамақ ферменттерінің препараттары, егер тамақ қоспалары ретінде пайдаланылатын тамақ ферменттері органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген болса.
24-бап;

(b) осы Ереженің 16(2), (3) және (4) баптарына сәйкес табиғи хош иістендіргіш заттар немесе табиғи хош иістендіргіш препараттар ретінде белгіленген № 1334/2008 (ЕО) ережесінің 3(2)(c) және (d)(i) баптарында анықталған заттар мен өнімдер;

(c) 1333/2008 № (ЕО) ережесінің 17-бабына сәйкес етіпен жұмыртқаны таңбалауға арналған түстер;

(d) жылдың белгілі бір кезеңінде нарыққа шығару мақсатында өндірілген қайнатылған жұмыртқаның қабықтарын дәстүрлі сәндік бояу жағдайындағы табиғи бояғыштар мен табиғи жабын заттары;

(e) тамақ өнімдерінің өңдеуде кеңінен қолданылатын ауыз су және органикалық немесе органикалық емес тұз (негізгі ингредиент ретінде натрий немесе калий хлориді бар);

(f) минералдар (микроэлементтерді қоса алғанда), витаминдер, аминқышқылдары және микроэлементтер, егер:

(i) оларды қалыпты тұтынуға арналған азық-түлікте пайдалану Одақ заңының ережелері мен немесе Одақ заңына сәйкес ұлттық заңнамамен тікелей талап етілетін мағынада «тікелей заңды түрде талап етіледі», нәтижесінде, егер бұл минералдар, дәрумендер, аминқышқылдары немесе микроэлементтер қосылмаса, бұл азық-түлік нарықта қалыпты тұтынуға арналған азық-түлік ретінде мүлдем орналастырыла алмайды; немесе

(ii) денсаулыққа немесе тағамдық құндылығына қатысты немесе тұтынушылардың нақты топтарының қажеттіліктеріне қатысты белгілі бір сипаттамалары немесе әсерлері бар ретінде сатылатын азық-түлік жағдайында:

— № 609/2013 (ЕО) ережесінің 1(1) бабының (a) және (b) тармақтарында көрсетілген өнімдерде Еуропалық Парламент пен Кеңестің (1), оларды пайдалануға осы Ережеге және осы Ереженің 11(1) бабына сәйкес қабылданған актілерге сәйкес рұқсат етілген, немесе

— 2006/125/ЕС Комиссия Директивасымен қамтылған өнімдерде (2), оларды пайдалануға осы Директива бойынша рұқсат етіледі. (1) Еуропалық Парламент пен Кеңестің 2013 жылғы 12 маусымдағы нәрестелер мен жас балаларға арналған тағам, арнайы медициналық мақсаттарға арналған тағам және салмақты бақылау үшін толық диетаны алмастыру туралы № 609/2013 ережесі және 92/52/ЕЕС Кеңес Директивасының күші жою, Комиссия Директивалары 96/8/ЕО, 1999/21/ЕО, 2006/125/ЕО және 2006/141/ЕО, Еуропалық Парламенттің 2009/39/ЕО Директивасы және Кеңес пен Комиссия Регламенттерінің (ЕО) № 41/2009 және (ЕО) № 953/2009 (ОJ L 181, 29.6.2013, 35-бет). (2) Нәрестелер мен жас балаларға арналған өңделген дәнді дақылдар мен балалар тағамдары туралы 2006 жылғы 5 желтоқсандағы Комиссияның 2006/125/ЕО Директивасы (ОJ L 339, 6.12.2006, 16-бет).

2.2.3. Бұл мақсатта тек 24-бапқа сәйкес өңдеуде пайдалануға рұқсат етілген тазалау және дезинфекциялау құралдары ғана пайдаланылуы мүмкін.

Операторлар осы өнімдерді пайдалану туралы жазбаларды, соның ішінде әрбір өнімді пайдалану күнін немесе күндерін, өнімнің атауын, құрамындағы белсенді заттарды және мұндай пайдалану орнын сақтауы тиіс.

2.2.4. 30(5)-бапта көрсетілген есептеу мақсаттары үшін келесі талаптар қолданылады:

(a) 24-бапқа сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген кейбір тағамдық қоспалар ауылшаруашылық тектес ингредиенттер ретінде жіктеледі;

(b) 2.2.2-тармақшаның (a), (c), (d), (e) және (f) тармақшаларында көрсетілген препараттар мен заттар ауылшаруашылық тектес ингредиенттер болып саналмайды;

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егіншіліктегі сертификаттау процесі мен өндіріс ережелерін қамтамасыз

с) ашытқы және ашытқы өнімдер ауылшаруашылық тектес ингредиенттер ретінде жіктеледі.

2.3. Операторлар тамақ өндірісінде қолданылатын барлық өнімдердің жазбаларын жүргізу тиіс. Құрама өнімдер жағдайында кр және шығыс мөлшерін көрсететін толық рецепттер/құрамдар құзыретті органның немесе сертификаттау органының қарамағында болуы тиіс.

V бөлім: Өңделген жем өндірісі туралы ережелер

9, 11 және 17-баптарда белгіленген жалпы өндіріс ережелерінен басқа, осы бөлімде белгіленген ережелер өңделген жемді органикалық өндіріс ретінде қолданылады.

1. Өңделген жем өндірісіне қойылатын жалпы талаптар

1.1. Жемшөп қоспалары, өңдеуге көмектесетін құралдар және жемді өңдеуде қолданылатын басқа заттар мен ингредиенттер, сондай-ақ ыстау сияқты басқа да өңдеу тәжірибелері жақсы өндірістік тәжірибе қағидаттарына сәйкес келеді.

1.2. Өңделген жемді өндіретін операторлар маңызды өңдеу қадамдарын жүйелі түрде анықтау негізінде тиісті процедураларды белгілеу және жаңартуы тиіс.

1.3. 1.2-тармақта көрсетілген рәсімдерді қолдану өндірілген өнімдердің әрқашан осы Ережеге сәйкес өңделуін қамтамасыз етеді.

1.4. Субъектілер 1.2-тармақта көрсетілген рәсімдерді сақтауы және осы рәсімдерді 28-бапқа нұсқан келтірмей орындауы тиіс, атап айтқанда:

(а) сақтық шараларын қабылдау және сол шаралардың жазбаларын жүргізу;

(б) тиісті тазалау жұмыстарын жүргізу, олардың тиімділігін бақылау және олардың жазбаларын жүргізу;

(с) органикалық емес өнімдердің нарыққа органикалық өндіріске қатысты белгісімен шығарылмауын қамтамасыз ету.

1.5. Дайындау кезінде өңделген органикалық, конверсияға дейінгі және органикалық емес өнімдер уақыт пен кеңістікте бөлек сақталады. Егер органикалық, конверсияға дейінгі немесе органикалық емес өнімдер кез келген комбинацияда өңдеу қондырғысында өңделсе немесе сақталса, оператор:

(а) бақылау органына немесе сертификаттау органына тиісінше хабарлау;

(б) операцияларды толық аяқталғанға дейін үздіксіз орындау, бұл олардың кез келген басқа өнім түрімен (органикалық, конверсия кезіндегі немесе органикалық емес) орындалатын ұқсас операциялардан уақыт немесе кеңістік бойынша бөлінуін қамтамасыз етеді;

(с) операцияларға дейін және одан кейін органикалық өнімдерді, қайта өңдеудегі өнімдерді және органикалық емес өнімдерді уақыт немесе кеңістік бойынша б-р-нен бөлінуін қамтамасыз ететіндей етіп сақтайды;

д) өңделген барлық әрекеттер мен көлемдердің жаңартылған жазбасын ұсынады;

(е) партияларды сәйкестендіруді қамтамасыз ету және конверсия кезіндегі және органикалық емес өнімдерді араластыруды немесе алмастыруды болдырмау үшін қажетті шараларды қабылдау;

ф) органикалық немесе қайта өңдеуге дайын өнімдер тек өндірістік жабдықты тиісті түрде тазалағаннан кейін ғана өңдейді.

2. Өңделген жем өндірісіне қойылатын нақты талаптар

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық өндіріс сертификаты процесі мен өндіріс ережелерін қоспағаны

2.1. Органикалық жем материалдары немесе қайта өңделген жем материалдары органикалық емес әдістермен өндірілген сол жем материалдарымен бір уақытта органикалық жем өнімдеріне қосылмауы керек.

2.2. Органикалық өндірісте пайдаланылатын немесе өңделген жем материалдары химиялық синтезделген ертек штермен өңделмеуі тиіс.

2.3. Жемд өңдеу үшін тек 24-бапқа сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген балдырлардан, жануарлардан немесе ашытқидан алынған органикалық емес жем материалдары, минералды тектес жем материалдары және жем қоспалары мен өңдеуге арналған көмекші құралдар ғана пайдаланылуы мүмкін.

2.4. Бұл мақсатта тек 24-бапқа сәйкес өңдеуде пайдалануға рұқсат етілген тазалау және дезинфекциялау құралдары ғана пайдаланылуы мүмкін.

Операторлар осы өнімдерді пайдалану туралы жазбаларды, соның ішінде әрбір өнімді пайдалану күнін немесе күндерін, өнімнің атауын, құрамындағы белсенді заттарды және мұндай пайдалану орнын сақтауы тиіс.

2.5. Операторлар жем өндірісінде пайдаланылатын барлық материалдардың есебін жүргізуі тиіс. Композитті көнімдерді өндіру жағдайында крәсі және шығыс мөлшерін көрсететін толық рецептітер/құрамдар құзыретті органның немесе сертификаттау органының қарамағында болуы тиіс.

VI бөлім: Шарап үшін елдерге қолданылмайды

1. Қолданылу аясы

1.1 9, 10, 11, 16 және 18-баптарда белгіленген жалпы өндіріс ережелерінен басқа, осы бөлімде белгіленген ережелер № 1308/2013 (ЕО) ережесінің 1(2)(I) бабында көрсетілген шарап секторы өнімдерін органикалық өндіріс не қолданылады.

1.2. Осы бөлімде басқаша тікелей көзделмеген жағдайларды қоспағанда, Комиссияның № 606/2009 (1) және № 607/2009 (2) ережелері қолданылады.

2. Белгіленбеген өнімдер мен заттарды пайдалану

2.1. Шарап өнеркәсібінің өнімдері органикалық шикізаттан өндіріледі.

2.2. Шарап өнімдерін өндіруде, соның ішінде 24-бапқа сәйкес органикалық өндірісте пайдалануға рұқсат етілген өнімдер мен заттар ғана, № 1308/2013 (ЕО) ережесінде және № 606/2009 (ЕО) ережесінде, атап айтқанда, оған ІА қосымшасында белгіленген шарттар мен шектеулерге сәйкес, энологиялық тәжірибелер, процестер және өңдеулер кезінде пайдаланылуы мүмкін.

2.3. Операторлар шарап жасауда және тазалау мен дезинфекциялауда қолданылатын барлық өнімдер мен заттарды пайдалану туралы жазбаларды, соның ішінде әрбір өнімнің қолданылу күнін немесе күндерін, өнімнің атауын, құрамындағы белсенді заттарды және қажет болған жағдайда, мұндай пайдалану орнын сақтауы тиіс.

3. Энологиялық тәжірибелер мен шектеулер

3.1 Осы бөлімнің 1 және 2-бөлімдеріне және 3.2, 3.3 және 3.4-тармақтарында белгіленген нақты тыйымдар мен шектеулерге нұқсан келтірмей, тек 2010 жылдың 1 тамызына дейін қолданылған (ЕО) № 1308/2013 ережесінің 80-бабында және 83(2)-бабында, сондай-ақ (ЕО) № 606/2009 ережесінің 3, 5-9 және 11-14-баптарында және осы ережелерге қосымшаларда көзделген шектеулерді қоса алғанда, тек энологиялық тәжірибелерге, процестерге және өңдеулерге рұқсат етіледі.

3.2. Келесі энологиялық тәжірибелерге, процестерге және өңдеулерге тыйым салынады:

(а) № 1308/2013 (ЕО) ережесінің VIII қосымшасының I бөлігіндегі V.1 бөліміндегі (с) тармағына сәйкес салқындату арқылы шарап концентрациялау;

DQS Polska sp. z oo

DQS Polska sp. z oo компаниясындағы органикалық егнш л ктег
сертификаттау процес мен өнд р с ережелер н ң сипаттамасы

(b) № 606/2009 (EC) ережес н ң IA қосымшасының 8-тармағына сәйкес физикалық процестер арқылы күк рт диоксид н жою;

(c) № 606/2009 ережес н ң IA қосымшасының 36-тармағына сәйкес шараптың шарапты тұрақтандыруын қамтамасыз ету үшін электродиализ; (1) Жүз м өн мдер н ң санаттарына, экологиялық тәж рибелерге және қолданылатын шектеулерге қатысты № 479/2008 Кеңес ережес н (EC) орындаудың кейб р егжей-тегжейл ережелер н белг лейт н 2009 жылғы 10 ш лдедег № 606/2009 Комиссия ережес (OJ L 193, 24.7.2009, 1-бет). (2) Қорғалатын шығу тег н ң белг лену мен географиялық көрсетк штерге, дәстүрл терминдерге, шарап секторының белг л б р өн мдер н таңбалауға және ұсынуға қатысты № 479/2008 Кеңес ережес н (EC) орындаудың кейб р егжей-тегжейл ережелер н белг лейт н 2009 жылғы 14 ш лдедег № 607/2009 Комиссия ережес (EU) (OJ L 193, 24.7.2009, 60-бет).

(d) № 606/2009 (EO) ережес н ң IA қосымшасының 40-тармағына сәйкес шарапты ш нара алкогольс зденд ру;

(e) № 606/2009 (EC) ережес н ң IA қосымшасының 43-тармағына сәйкес шараптың шараптық тұрақтануын қамтамасыз ету үшін катион алмасу шайырларымен өңдеу.

3.3. Келес энологиялық тәж рибелерге, процестерге және өңдеулерге келес шарттар орындалған жағдайда рұқсат ет лед :

(a) № 606/2009 (EO) ережес н ң IA қосымшасының 2-тармағына сәйкес термиялық өңдеу жағдайында, температура 75 °C-тан аспаған жағдайда;

(b) № 606/2009 (EO) ережес н ң IA қосымшасының 3-тармағына сәйкес инертт сүзг леу агент мен немесе онсыз центрифугалау және сүзу жағдайында, тес к өлшем 0,2 микрометрден к ш болмауы шартымен.

3.4 2010 жылдың 1 тамызынан кей н енг з лген, № 1234/2007 (EO) ережес нде немесе № 606/2009 (EO) ережес нде көзделген энологиялық тәж рибелерге, процестерге және өңдеулерге қатысты кез келген өзгер стер шараптың органикалық өнд р с нде осы 3-бөл мде рұқсат ет лген шаралар енг з лгеннен кей н және қажет болған жағдайда осы ережен ң 24-бабына сәйкес бағалау жүрг з лгеннен кей н ғана қолданылуы мүмк н.

VII бөл м: Тамақ немесе жем рет нде қолданылатын ашытқылар

9, 11, 16, 17 және 19-баптарда белг ленген жалпы өнд р с ережелер нен басқа, осы бөл мде белг ленген ережелер тамақ немесе жем рет нде пайдаланылатын ашытқының органикалық өнд р с не қолданылады.

1. Жалпы талаптар

1.1. Органикалық ашытқы өнд р с үш н тек органикалық жолмен өнд р лген субстраттар қолданылады. Дегенмен, 2024 жылдың 31 желтоқсанына дей н, егер операторлар органикалық өнд р стен ашытқы сығындысын немесе автолизатын ала алмаса, органикалық ашытқы өнд р с үш н субстратқа 5%-ға дей н органикалық емес ашытқы сығындысын немесе автолизатын (құрғақ зат рет нде есептелед) қосуға рұқсат ет лед .

1.2. Органикалық ашытқы органикалық тағамда немесе жемде органикалық емес ашытқымен б рге болмауы керек.

1.3. Органикалық ашытқыларды өнд ру және дайындау үш н келес өн мдер мен заттар пайдаланылуы мүмк н:

(a) 24-бапқа сәйкес органикалық өнд р сте пайдалануға рұқсат ет лген өңдеу құралдары;

(b) IV бөл мн ң 2.2.2-тармағында, а), b) және е) тармақтарында көрсет лген өн мдер мен заттар.

1.4. Бұл мақсатта тек 24-бапқа сәйкес өңдеуде пайдалануға рұқсат ет лген тазалау және дезинфекциялау құралдары ғана пайдаланылуы мүмк н.

DQS Polska sp. z o.o

DQS Polska sp. z o.o компаниясындағы органикалық егiш лiктегi сертификаттау процесi мен өндiрiс ережелерiн iң сипаттамасы

1.5. Операторлар ашытқы өндiрiсiнде және тазалау және дезинфекциялау үшiн қолданылатын барлық өнiмдер мен заттардың жазбаларын, соның iшiнде әрбiр өнiмнiң қолданылған күнiн немесе күндерiн, өнiмнiң атауын, құрамындағы белсендi заттарды және мұндай пайдалану орнын сақтауы тиiс.

VIII бөлiм: Басқа өнiмдер

(EO) 2018/848 ережесi мен қамтылған өнiмдерге қолданылады, 2-БАПТЫҢ 1-ТАРАҢЫ

Басқа өнiмдер

- тамақ немесе жем ретiнде қолданылатын ашытқы,
- жүгерi, жүгерi, жүзiм жапырақтары, пальма жүректерi, құлмақ өскiндерi және өсiмдiктердiң басқа да осыған ұқсас жеуге жарамды бөлiктерi және олардан жасалған өнiмдер,
- теңiз тұзы және тамақ пен жемде қолданылатын басқа да тұз түрлерi,
- жiбек құртының пiлләсiн илеу үшiн жарамды,
- табиғи шайырлар мен шайырлар,
- ара балауызы,
- эфир майлары,
- агломерацияланбаған және байланыстырушы заттарсыз табиғи тығын тығындары,
- мақта, карталанбаған және таралмаған,
- таралмаған және таралмаған жүн,
- шикi терiлер мен былғарылар,
- өсiмдiктерге негiзделген дәстүрлi шөптiк препараттар.

Құжаттың соңы